

Կ-907-23.03.2021-SՀ-011

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔԸ**

**«ՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ-ՄԱՍՆԱՎՈՐ ԳՈՐԾԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ
ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Հոդված 1. «Պետություն-մասնավոր գործընկերության մասին» 2019 թվականի հունիսի 28-ի ՀՕ-113-Ն օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) 1-ին հոդվածը «չափանիշները» բառից հետո լրացնել «, մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգը» բառերով:

Հոդված 2. Օրենքում «ՊՄԳ ընթացակարգեր» բառերը համապատասխան հոլովաձևերով փոխարինել «ՊՄԳ ընթացակարգ» բառերով:

Հոդված 3. Օրենքում «մրցույթ» բառը համապատասխան հոլովաձևերով փոխարինել «մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգ» բառերով:

Հոդված 4. Օրենքի 2-րդ հոդվածի 1-ին մասում՝

1. 5-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«5) հայտատու՝ մասնավոր գործընկեր դառնալու և հանրային գործընկերոջ հետ պայմանագիր կնքելու նպատակով մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգին մասնակցող իրավաբանական անձ կամ իրավաբանական անձանց կոնսորցիում: Ընդ որում, հայտատու չի կարող հանդիսանալ Հայաստանի Հանրապետության կամ համայնքի ուղղակի կամ անուղղակի բաժնեմասնակցությամբ ընկերությունը, կամ այն ընկերությունը, որում Հայաստանի Հանրապետությունը կամ համայնքը որևէ այլ՝ օրենքով չարգելված ձևով, հնարավորություն ունի կանխորոշելու ընկերության որոշումները կամ վերոնշյալ ընկերության մասնակցությամբ կոնսորցիումը.».

2. 6-րդ կետում «հաղթող ճանաչված մասնակցի» բառերը փոխարինել «հաղթող հայտատուի» բառերով.

3. 13-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«13) ՊՄԳ ծրագիր՝ մասնավոր հատվածի մասնակցությամբ հանրային ենթակառուցվածքի կառուցմանը և (կամ) բարելավմանը և (կամ) շահագործմանը և (կամ) տեխնիկական սպասարկմանը միտված ծրագիր, որի ռիսկերը բաշխված են հանրային գործընկերոջ և մասնավոր հատվածի միջև, և որն ունի առնվազն հինգ տարվա տևողություն՝ հաշվարկված ՊՄԳ պայմանագրի ուժի մեջ մտնելու համար անհրաժեշտ բոլոր նախապայմանների (conditions precedent) իրականացման օրվանից.».

4. 16-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

16) ՊՄԳ պայմանական պարտավորությունների թույլատրելի սահմանաչափ՝ սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո կնքված ՊՄԳ պայմանագրերի գծով Հայաստանի Հանրապետության պայմանական պարտավորությունների առավելագույն սահմանաչափ: Հայաստանի

Հանրապետության պայմանական պարտավորությունների հաշվարկման և գնահատման մեթոդաբանությունը սահմանում է Կառավարությունը.

5. Օրենքի 2-րդ հոդվածի 1-ին մասը լրացնել նոր 16.1-րդ կետով

«16. 1) ՊՄԳ ուղղակի պարտավորությունների թույլատրելի սահմանաչափ՝ սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո կնքված ՊՄԳ պայմանագրերի գծով Կառավարության կողմից սահմանվող Հայաստանի Հանրապետության ուղղակի պարտավորությունների տարեկան սահմանաչափ:

6. 24-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«24) մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգ՝ մասնավոր գործընկերոջ ընտրություն կատարելու նպատակով ՊՄԳ մասին Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ նախատեսված ընթացակարգերի, իրավունքների և պարտականությունների իրագործմանն ուղղված գործողությունների ամբողջություն.».».

7. լրացնել նոր 24.1-24.10-րդ կետեր հետևյալ բովանդակությամբ.

«24.1) որակավորման հարցում (Request for Qualification, RFQ)՝ մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգում որակավորվելու նպատակով հայտատուին առաջարկվող որակավորման չափանիշներ և պայմաններ.

24.2) առաջարկի հարցում (Request for Proposal, RFP)՝ ՊՄԳ պայմանագիր կնքելու նպատակով հայտատուին առաջարկվող պայմաններ.

24.3) որակավորման հայտ՝ որակավորման հարցման հիման վրա հայտատուի կողմից ներկայացվող առաջարկ.

24.4) հայտ՝ առաջարկի հարցման հիման վրա հայտատուի կողմից ներկայացվող առաջարկ, որը ներառում է ֆինանսական առաջարկ և (կամ) կարող է ներառել տեխնիկական առաջարկ.

24.5) հայտի (որակավորման հայտի) ապահովում՝ առաջարկի հարցման փուլում հայտով (որակավորման հայտով) ստանձնած պարտավորությունների կատարումն ապահովող միջոց.

24.6) պայմանագրի ապահովում՝ ՊՄԳ պայմանագրով ստանձնվող պարտավորությունների կատարումն ապահովող միջոց, որը նախատեսվում է ՊՄԳ ծրագրի իրականացման վերաբերյալ Կառավարության որոշմամբ, հրավերով և ՊՄԳ պայմանագրով.

24.7) որակի և արժեքի վրա հիմնված ընտրություն՝ առաջարկի հարցման փուլում կիրառվող գնահատման եղանակ, որի դեպքում առաջարկի հարցմամբ նախատեսված կշիռներին համապատասխան միաժամանակ գնահատվում են տեխնիկական և ֆինանսական առաջարկները.

24.8) արժեքի վրա հիմնված ընտրություն՝ առաջարկի հարցման փուլում կիրառվող գնահատման եղանակ, որի դեպքում ընտրվում է տեխնիկական չափանիշներին բավարարող լավագույն ֆինանսական առաջարկ ներկայացրած հայտատուն.

24.9) ֆինանսական առաջարկ՝ որակավորված հայտատուի կողմից առաջարկի հարցման փուլում սահմանված չափանիշներին համապատասխան՝ ֆինանսական, գնային և (կամ) քանակական առաջարկ.

24.10) տեխնիկական առաջարկ՝ որակավորված հայտատուի կողմից առաջարկի հարցման փուլում սահմանված տեխնիկական չափանիշներին համապատասխան ներկայացվող առաջարկ.».».

8. 26-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

26) ֆիսկալ առումով մատչելի (fiscally affordable)՝ ՊՄԳ ծրագիրը չի հանգեցնում ՊՄԳ պայմանական և/կամ ուղղակի պարտավորությունների թույլատրելի սահմանաչափի գերազանցմանը՝ սահմանված լինելու դեպքում:

Հոդված 5. Օրենքի 4-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«1. Կառավարության կողմից ՊՄԳ ծրագրի իրականացման վերաբերյալ որոշման կայացման համար անհրաժեշտ է, որպեսզի ՊՄԳ ծրագիրը բավարարի հետևյալ բոլոր չափանիշներին.

1) ապահովի հանրային և մասնավոր գործընկերների միջև ռիսկերի բաշխում՝ համաձայն ՊՄԳ ընթացակարգի.

2) ապահովի Հայաստանի Հանրապետության համար տնտեսական շահութաբերություն, այսինքն՝ ունենա տնտեսական շահութաբերության ներքին դրույք, որը կգերազանցի ՊՄԳ ընթացակարգով սահմանված բազային դրույքը.

3) գնահատված և ընտրված լինի որպես իրականացման ենթակա ծրագիր հանրային ներդրումային ծրագրերի վերհանման, մշակման, գնահատման և առաջնահերթությունների որոշման կարգին համապատասխան և հաստատված լինի Կառավարության կողմից.

4) լինի ֆիսկալ առումով մատչելի.

5) կիրառելիության դեպքում ունենա ՓԴԱ, որը մեծ է գրոյից:

2. Հարկաբյուջետային ռիսկերի կառավարման ու ֆիսկալ կայունության ապահովման խնդիրներից ելնելով՝ լիազոր մարմինը սույն օրենքի 11-րդ հոդվածով սահմանված կարգով իրականացված վերլուծությամբ կարող է տալ բացասական եզրակացություն, եթե հաշվարկների արդյունքում պարզվի, որ կնքվելիք պայմանագրի գծով ՊՄԳ պայմանական պարտավորությունների և/կամ ուղղակի պարտավորությունների յուրաքանչյուր տարվա հանրագումարը պայմանագրի իրականացման ժամկետի որևէ տարում կհանգեցնի ՊՄԳ պայմանական պարտավորությունների և/կամ ուղղակի պարտավորությունների թույլատրելի սահմանաչափերի գերազանցման:

3. Որոշելու համար՝ արդյոք ՊՄԳ պայմանական պարտավորությունների և/կամ ուղղակի պարտավորությունների թույլատրելի սահմանաչափը կգերազանցվի, հաշվի է առնվում հետևյալը.

1) սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո կնքված ՊՄԳ պայմանագրերի համաձայն իրականացվող ՊՄԳ ծրագրերը.

2) սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո ՊՄԳ ծրագրերը, որոնց վերաբերյալ ընդունվել է մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգ անցկացնելու մասին որոշում:

Հոդված 6. Օրենքի 5-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«1. Կառավարության որոշմամբ սահմանվում են ՊՄԳ ծրագրերի շրջանակում մատուցվող հանրային ծառայությունների ոլորտները:»:

Հոդված 7. Օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«2) իրականացնում է ՊՄԳ ծրագրերի խթանման և տարածման գործառնություններ:»:

Հոդված 8. Օրենքի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետը «պայմանական» բառից հետո լրացնել «և ուղղակի» բառերով:

Հոդված 9. Օրենքի 8-րդ հոդվածի 1-ին մասը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 2.1-2.4-րդ կետերով.

«2.1) քաղաքականություն մշակող մարմինն է ներկայացնում ՊՄԳ ոլորտը կարգավորող օրենսդրության բարելավման վերաբերյալ առաջարկներ.

2.2) ՊՄԳ ընթացակարգով նախատեսված կարգով կառավարությանը տրամադրում է եզրակացություն ՊՄԳ ծրագրի պատրաստման և իրականացման գործընթացների՝ սույն օրենքին և ՊՄԳ ընթացակարգին համապատասխանության վերաբերյալ.

2.3) վարում է ՊՄԳ ծրագրերի տվյալների բազան.

2.4) մասնակցում է հնարավոր ՊՄԳ ծրագրերի առաջնորդմանը»:

Հոդված 10. Օրենքի 9-րդ հոդվածի 1-ին մասում՝

1) 3-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«3) կազմակերպում է մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգը».

2) 4-րդ կետում «հաղթած մասնակցի» բառերը փոխարինել «հաղթող հայտատու» բառերով:

Հոդված 11. Օրենքի 10-րդ հոդվածում՝

1) վերնագիրը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Հոդված 10. ՊՄԳ ծրագրերի վերահանումը և պատրաստումը».

2) լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 5-13-րդ մասեր.

«5. ՊՄԳ ընթացակարգով նախատեսված կարգով իրավաբանական անձը (մասնավոր նախաձեռնող) կարող է իրավասու մարմնին ներկայացնել հնարավոր ծրագրի (մասնավոր նախաձեռնությամբ ՊՄԳ ծրագիր) իրականացման առաջարկ՝ այն որպես ՊՄԳ ձևաչափով իրականացման ենթակա ծրագիր գնահատելու նպատակով: Մասնավոր նախաձեռնությամբ ՊՄԳ ծրագրի նկատմամբ սույն օրենքով նախատեսված կարգավորումները կիրառելի են այնքանով, որքանով այլ բան նախատեսված չէ սույն օրենքով:

6. Մասնավոր նախաձեռնությամբ ՊՄԳ ծրագրի առաջարկը ենթակա է իրավասու մարմնի կողմից գնահատման այն դեպքում, եթե՝

1) մասնավոր նախաձեռնողն ունի առաջարկի առարկա հանդիսացող ոլորտում ձեռնարկատիրական գործունեության ՊՄԳ ընթացակարգով սահմանված փորձ.

2) առաջարկը ներառում է մասնավոր նախաձեռնությամբ ՊՄԳ ծրագրի վերաբերյալ տեղեկություններ և ուղեկցվում է նախնական տեխնիկատնտեսական հիմնավորմամբ կամ տեխնիկատնտեսական ուսումնասիրությամբ, որոնց նկատմամբ կիրառելի նվազագույն պահանջները սահմանվում են ՊՄԳ ընթացակարգով.

3) առաջարկվող մասնավոր նախաձեռնությամբ ՊՄԳ ծրագրի՝ ՊՄԳ ընթացակարգով նախատեսված ֆինանսական շահութաբերության նվազագույն ներքին դրույքն ապահովվում է առանց պետական և (կամ) համայնքային բյուջեների վրա ուղղակի ազդեցության, ինչպես նաև առանց պետական և (կամ) համայնքային սեփականություն հանդիսացող գույքի՝ շուկայականից ցածր արժեքով (իսկ անշարժ գույքի դեպքում՝ կադաստրային արժեքից ցածր արժեքով) օտարման կամ անհատույց տրամադրման.

4) մասնավոր նախաձեռնողը ստանձնել է մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգին մասնակցելու իրապարակային և ՊՄԳ ընթացակարգով նախատեսված ձևով անհետկանչելի պարտավորություն:

7. Մասնավոր նախաձեռնությամբ ՊՄԳ ծրագրի առաջարկի գնահատումը պետք է առնվազն ներառի՝

1) մասնավոր նախաձեռնությամբ ՊՄԳ ծրագրի նախնական տեխնիկատնտեսական հիմնավորմամբ կամ տեխնիկատնտեսական ուսումնասիրությամբ ներկայացված տվյալների՝ ՊՄԳ ընթացակարգով նախատեսված կարգով նախնական ստուգում.

2) սույն օրենքի 4-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված չափանիշներին առաջարկի համապատասխանության գնահատում: Սույն օրենքի 4-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կետով նախատեսված չափանիշին առաջարկի համապատասխանության գնահատումն իրականացվում է նույն հոդվածի 2-րդ, 3-րդ և սույն օրենքի 11-րդ հոդվածի 1-ին մասով, իսկ 4-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետով նախատեսված չափանիշին համապատասխանությունը՝ Կառավարության կողմից հաստատված՝ հանրային ներդրումային ծրագրերի վերհանման, մշակման, գնահատման և առաջնահերթությունների որոշման կարգին համապատասխան: Ընդ որում, մասնավոր նախաձեռնությամբ ՊՄԳ ծրագրի առաջարկի գնահատման ընթացքում իրավասու մարմինը կամ լիազոր մարմինը կարող է մասնավոր նախաձեռնողից պահանջել վերջինիս և մասնավոր նախաձեռնությամբ ՊՄԳ ծրագրի վերաբերյալ հավելյալ տեղեկություններ, ինչպես նաև ծրագրի առաջարկում իր նախաձեռնությամբ կատարել փոփոխություններ և լրացումներ:

8. Եթե մասնավոր նախաձեռնությամբ ՊՄԳ ծրագրի առաջարկի՝ սույն հոդվածի 7-րդ մասով նախատեսված գնահատման արդյունքում պարզ է դառնում, որ առաջարկը չի համապատասխանում սույն օրենքի 4-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված չափանիշներին, ապա այն ենթակա չէ ՊՄԳ ձևաչափով իրականացման:

9. ՊՄԳ ընթացակարգով կարող է նախատեսվել մասնավոր նախաձեռնությամբ ՊՄԳ ծրագրի առաջարկի գնահատման առնչությամբ իրավասու մարմնի կողմից կատարվող ծախսերի՝ մինչև գնահատման իրականացումը հատուցելու կարգ, ինչպես նաև մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգի իրականացման դեպքում մասնավոր նախաձեռնողի կողմից դրան մասնակցելու պարտավորության ապահովման միջոցների կիրառման կարգ:

10. Մասնավոր նախաձեռնությամբ ՊՄԳ ծրագրի առաջարկի գնահատման արդյունքում իրավասու մարմնի առաջարկությամբ Կառավարությունը կարող է ընդունել սույն օրենքի 10-րդ հոդվածի 4-րդ մասով նախատեսված որոշում: Նման դեպքում մասնավոր նախաձեռնությամբ ՊՄԳ ծրագրի առաջարկում ներառվող նախնական տեխնիկատնտեսական հիմնավորումը կամ տեխնիկատնտեսական ուսումնասիրությունը ենթակա է հրապարակման:

11. ՊՄԳ ծրագրի իրականացման վերաբերյալ Կառավարության որոշմամբ կարող է նախատեսվել մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգին մասնակցության դեպքում՝ մասնավոր նախաձեռնողին տրամադրվելիք հետևյալ առավելություններից որևէ մեկը՝

1) մասնավոր նախաձեռնող չհանդիսացող հաղթող հայտատուի կողմից ծրագրի պատրաստման առնչությամբ ՊՄԳ ընթացակարգով նախատեսված կարգով իրավասու մարմնի կողմից գնահատված ծախսերի փոխհատուցում.

2) մասնավոր նախաձեռնող չհանդիսացող հայտատուի ֆինանսական առաջարկին սեփական ֆինանսական առաջարկը համապատասխանեցնելու իրավունք: Ընդ որում, առավելությունը կարող է տրամադրվել հետևյալ բոլոր հանգամանքների միաժամանակյա առկայության դեպքում.

ա. այդպիսի հանրային ծառայության մատուցումը կամ հանրային ենթակառուցվածքի ապահովումը Հայաստանի Հանրապետությունում չի իրականացվել կամ նախատեսվող ծրագրի ծավալը գերազանցում է Հայաստանի Հանրապետությունում մատուցվող այդպիսի հանրային ծառայությունների և ապահովվող հանրային ենթակառուցվածքների ընդհանուր ծավալը գումարային արտահայտությամբ: Սույն ենթակետով սահմանված՝ ծրագրի ծավալը, ինչպես նաև հանրային ծառայությունների և հանրային ենթակառուցվածքի ընդհանուր ծավալը գումարային արտահայտությամբ որոշվում է ՊՄԳ ընթացակարգով սահմանված կարգով.

բ. մասնավոր նախաձեռնողը տվյալ ոլորտում ունի ՊՄԳ ընթացակարգով նախատեսված բարձր վարկանիշ:

12. Եթե մասնավոր նախաձեռնությամբ ՊՄԳ ծրագրի առաջարկն ուղեկցվում է միայն նախնական տեխնիկատնտեսական հիմնավորմամբ, ապա վերջինիս կարող է տրվել միայն սույն հոդվածի 11-րդ մասի 1-ին կետով նախատեսված առավելությունը:

13. ՊՄԳ ընթացակարգով հաստատվում են մասնավոր նախաձեռնությամբ ՊՄԳ ծրագրերի շրջանակներում հանրային և մասնավոր գործընկերների միջև ռիսկերի բաշխման առանձնահատկությունները, ինչպես նաև դրանց իրականացման հնարավոր ոլորտները, որոնցից դուրս ներկայացվող առաջարկները ենթակա չեն գնահատման՝ անկախ սույն հոդվածի 6-րդ մասով սահմանված պահանջներից:»:

Հոդված 12. Օրենքի 11-րդ հոդվածի 1-ին մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«1. ՊՄԳ ծրագրի նախագիծը վերլուծության է ենթարկում լիազոր մարմինը, որից հետո լիազոր մարմինը եզրակացություն է տալիս ՊՄԳ ծրագրի՝ սույն օրենքի 4-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կետով և 2-րդ մասով սահմանված չափանիշներին համապատասխանության վերաբերյալ:»:

Հոդված 13. Օրենքի 13-րդ հոդվածի 1-ին մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«1. ՊՄԳ ծրագրերի, դրանց պատրաստման և իրականացման վերաբերյալ տեղեկատվությունը հրապարակվում է ՊՄԳ ընթացակարգով սահմանված ինտերնետային կայքում: Կառավարությունը կարող է սահմանել նման հրապարակման հետ կապված պահանջները:»:

Հոդված 14. Օրենքի 14-րդ հոդվածի 1-ին մասում «ընթացակարգերին» բառը փոխարինել «ընթացակարգին» բառով:

Հոդված 15. Օրենքը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 14.1-14.12-րդ հոդվածներով.

«Հոդված 14.1. Մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգի սկզբունքները

1. Մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգը հիմնվում է հետևյալ հիմնական սկզբունքների վրա.

1) մասնավոր գործընկերոջ ընտրության և դրա վրա ազդեցություն ունեցող այլ գործընթացների մրցակցային, թափանցիկ, հրապարակային և ոչ խտրական հիմունքներով կազմակերպում.

2) իրավաբանական անձի համար, անկախ նրա օտարերկրյա կազմակերպություն լինելու հանգամանքից, մասնավոր գործընկերոջ ընտրության գործընթացին մասնակցելու հավասար հնարավորության ապահովում.

3) մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ճկուն ընթացակարգերի ստեղծում:

Հոդված 14.2. Մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգին մասնակցելու իրավունքը և որակավորման չափանիշները

1. Մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգին մասնակցելու իրավունք չունեցող անձանց շրջանակը սահմանվում է ՊՄԳ ընթացակարգով կամ այլ իրավական ակտերով: Մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգին որևէ երկրի ռեզիդենտ հանդիսացող իրավաբանական անձի մասնակցությունը կարող է սահմանափակվել միայն Կառավարության որոշմամբ, եթե դա անհրաժեշտ է Հայաստանի Հանրապետության ազգային անվտանգության և պաշտպանության ապահովման համար: ՊՄԳ ընթացակարգով կարող են նախատեսվել հայտատուների՝ մասնավոր

գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգին մասնակցելու իրավունքը (իրավական որակավորումը) և դրա հավաստման համար անհրաժեշտ փաստաթղթերի հետ կապված պահանջներ:

2. Հայտատուն պետք է համապատասխանի ՊՄԳ պայմանագրի նախագծով նախատեսվող պարտավորությունների կատարման համար անհրաժեշտ և որակավորման հարցմամբ սահմանված որակավորման հետևյալ չափանիշներին՝

- 1) մասնագիտական փորձառություն.
- 2) տեխնիկական կարողություններ և փորձառություն.
- 3) ֆինանսական և տնտեսական կարողություններ:

3. Մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգին մասնակցելու իրավունքի և որակավորման հետ կապված չեն կարող սահմանվել այնպիսի չափանիշներ, որոնք՝

- 1) նախատեսված չեն սույն հոդվածով.
- 2) խտրական են և անհիմն կերպով սահմանափակում են մրցակցությունը.

3) ուղղակիորեն չեն բխում ՊՄԳ պայմանագրով նախատեսվող պարտավորությունների կատարման անհրաժեշտությունից:

4. Որակավորման հարցմամբ սահմանվում են հայտատուի՝ մասնավոր գործընկերոջ ընտրության տվյալ ընթացակարգի որակավորման համար անհրաժեշտ չափանիշները, կարգը և որակավորման համար անհրաժեշտ փաստաթղթերին (տեղեկություններին) ներկայացվող պահանջները:

5. Արգելվում է մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգին փոխկապակցված իրավաբանական անձանց միաժամանակյա մասնակցությունը, բացառությամբ՝ կոնսորցիումով մասնակցելու դեպքերի: Սույն մասի իմաստով փոխկապակցված են համարվում երկու և ավելի անձինք, եթե՝

ա. նրանցից որևէ մեկն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն քվեարկելու իրավունքով տիրապետում է մյուսի (մյուսների) ձայնի իրավունք տվող բաժնային արժեթղթերի քսան և ավելի տոկոսին.

բ. նրանցից որևէ մեկի տնօրենների խորհրդի անդամների կեսից ավելին, տնօրենը կամ նման իրավասություն ունեցող այլ պաշտոնատար անձը միաժամանակ հանդիսանում է մյուսի (մյուսների) տնօրենների խորհրդի անդամ, տնօրեն կամ նման իրավասություն ունեցող այլ պաշտոնատար անձ.

գ. նրանցից մեկը հսկում է մյուսին, կամ նրանք ընդհանուր հսկողության տակ են գտնվում, կամ նրանցից որևէ մեկը մյուսի որոշումների վրա էականորեն ազդելու կամ դրանք կանխորոշելու փաստացի կամ պայմանագրով ամրագրված հնարավորություն ունի.

դ. նրանք տվյալ դեպքում գործել են համաձայնեցված՝ ելնելով ընդհանուր տնտեսական շահերից:

6. Մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգին կոնսորցիումով մասնակցության կարգը սահմանվում է ՊՄԳ ընթացակարգով:

Հոդված 14.3. Հայտատուների հակաօրինական գործողությունների հետևանքները

1. Եթե հայտնաբերվում է հայտատուի կամ նրա ղեկավար մարմնի ներկայացուցչի՝ մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգի շրջանակներում առերևույթ հակաօրինական արարք, ապա դրա ի հայտ գալու օրն իրավասու մարմինն այդ մասին գրավոր տեղեկացնում է իրավապահ մարմիններին:

Հոդված 14.4. Մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգի պաշտոնական լեզուն

1. Որակավորման հարցումը և հայտարարությունը, առաջարկի հարցումը և հայտարարությունը, ինչպես նաև մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգին վերաբերող ՊՄԳ ընթացակարգով նախատեսված այլ փաստաթղթերը կազմվում և սույն օրենքով նախատեսված կարգով ՊՄԳ ընթացակարգով սահմանված ինտերնետային կայքում հրապարակվում են հայերեն, անգլերեն և ռուսերեն:

2. Մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգի պաշտոնական լեզուն հայերենն է: Հայերենից բացի, մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգի հայտարարությամբ և (կամ) հրավերով նախատեսված լինելու դեպքում պաշտոնական լեզուն կարող է լինել նաև անգլերենը կամ ռուսերենը:

Հոդված 14.5. Մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգի ձևերը և արդյունքների գնահատումը

1. Մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգի անցկացման ձևերն են՝ բաց ընթացակարգը և փակ ընթացակարգը:

2. Բաց ընթացակարգի կիրառման դեպքում ՊՄԳ ծրագրի իրականացման վերաբերյալ Կառավարության որոշումը, մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգի հայտարարությունը, որակավորման հարցումը հրապարակային են և հասանելի:

3. Բաց ընթացակարգն իրականացվում է որակավորման հարցման և առաջարկի հարցման փուլերով: ՊՄԳ ծրագրի իրականացման վերաբերյալ Կառավարության որոշմամբ կարող է սահմանվել մեկ փուլով բաց ընթացակարգի իրականացում:

4. Փակ ընթացակարգի կիրառման դեպքում ՊՄԳ ծրագրի իրականացման վերաբերյալ Կառավարության որոշումը ենթակա չէ հրապարակման, իսկ որակավորման հարցումը տրամադրվում է միայն իրավասու մարմնի կողմից նախապես որոշված անձանց: Փակ ընթացակարգը իրականացվում է ՊՄԳ ծրագրի իրականացման վերաբերյալ Կառավարության որոշմամբ սահմանված կարգով, եթե ՊՄԳ ծրագրի նախագիծը ուղղակիորեն առնչվում է Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանությանը և պարունակում է պետական գաղտնիք:

5. Մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգում հայտի գնահատման եղանակներն են՝

1) որակի և արժեքի վրա հիմնված ընտրություն կամ

2) արժեքի վրա հիմնված ընտրություն:

6. Մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգի գնահատման եղանակը, տեխնիկական և ֆինանսական առաջարկներին ներկայացվող պահանջները և առկայության դեպքում դրանց տրվող կշիռները սահմանվում են ՊՄԳ ծրագրի իրականացման վերաբերյալ Կառավարության որոշմամբ:

7. Մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգի ընթացքի, այդ թվում՝ գնահատող հանձնաժողովի նիստերի արձանագրման, այն չկայացած համարելու մասին հաշվետվությունների

կազմման և ներկայացման, արդյունքների գնահատման կարգը, գնահատող հանձնաժողովի կազմավորմանը վերաբերող պահանջները, լիազորությունները և գործունեության իրականացման կարգը (այդ թվում՝ անդամների բացարկի հիմքերը և կարգը) սահմանվում են ՊՄԳ ընթացակարգով:

Հոդված 14.6. Մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգի հայտարարությունը և հրավերը

1. Մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգի հայտարարությանը, որակավորման հարցմանը և առաջարկի հարցմանը ներկայացվող պահանջները, ՊՄԳ ընթացակարգով սահմանված ինտերնետային կայքում դրանց հրապարակման, դրանցում փոփոխություններ կատարելու և դրանց վերաբերյալ պարզաբանումներ տրամադրելու կարգը սահմանվում են ՊՄԳ ընթացակարգով:

Հոդված 14.7. Որակավորման հարցման փուլը

1. Մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգը սկսվում է որակավորման հարցման փուլով, որի մասին հրապարակվում է հայտարարություն և որակավորման հարցում:

2. Որակավորման հարցմամբ սահմանված կարգով գնահատվում են ներկայացված որակավորման հայտերը, որի արդյունքներով գնահատող հանձնաժողովը կազմում և հաստատում է որակավորված հայտատուների ցանկը:

3. Եթե որակավորման հայտ է ներկայացրել մինչև երեք հայտատու և (կամ) որակավորվել է երկուսից պակաս հայտատու՝ բացառությամբ սույն օրենքի 14.10-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետով նախատեսված դեպքերի, ապա գնահատող հանձնաժողովի որոշմամբ կարող է՝

1) որակավորման հարցման փուլի հայտարարությունը վերահրապարակվել

2) որակավորման հարցման փուլը չկայացած հայտարարվել:

4. Հայտատուն որակավորման հայտը լրացնում և ներկայացնում է որակավորման հարցմամբ սահմանված կարգով: Հայտատուն չի կարող մասնավոր գործընկերոջ ընտրության միևնույն ընթացակարգին ներկայացնել մեկից ավելի որակավորման հայտ:

5. Որակավորման հայտում ներառման ենթակա նվազագույն տեղեկությունները, որակավորման հայտերի կազմման, այդ թվում՝ որակավորման չափանիշներին համապատասխանությունը հավաստող փաստաթղթերի նկատմամբ պահանջները, դրանց ներկայացման, հաշվառման, հայտատուների ծրարների բացման, որակավորման հայտերի գնահատման և առկա անհամապատասխանությունների դեպքում դրանց շտկման, ինչպես նաև որակավորման հայտերի գործողության ժամկետները, որակավորման հայտը հետ վերցնելու և դրանում փոփոխություն կատարելու, որակավորված հայտատուների ցանկի հրապարակման և առաջարկի հարցման տրամադրման կարգը սահմանվում է ՊՄԳ ընթացակարգով:

Հոդված 14.8. Առաջարկի հարցման փուլը

1. Առաջարկի հարցումը ներառում է մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգի գնահատման եղանակը, տեխնիկական և ֆինանսական առաջարկներին ներկայացվող պահանջները և առկաության դեպքում՝ դրանց տրվող կշիռները, ՊՄԳ պայմանագրի նախագիծը և ՊՄԳ ընթացակարգով նախատեսված այլ տեղեկությունները:

2. Առաջարկի հարցում տրամադրելու համար կարող է գանձվել վճար, որի չափը կամ դրա հաշվարկման կարգը սահմանվում է մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգի վերաբերյալ հայտարարությամբ:

3. Որակի և արժեքի վրա հիմնված ընտրության դեպքում տեխնիկական առաջարկի գնահատման արդյունքում առաջարկի հարցման փուլում նախատեսված շեմը հաղթահարած հայտերը գնահատվում են՝ հիմք ընդունելով առաջարկի հարցմամբ նախատեսված կշիռներին համապատասխան հաշվված տեխնիկական և ֆինանսական առաջարկները:

4. Արժեքի վրա հիմնված ընտրության դեպքում տեխնիկական առաջարկի գնահատման արդյունքում առաջարկի հարցմամբ նախատեսված շեմը հաղթահարած հայտերը գնահատվում են՝ հիմք ընդունելով լավագույն ֆինանսական առաջարկը:

5. Նախքան առաջարկի հարցման փուլը գնահատող հանձնաժողովի որոշմամբ կարող են կազմակերպվել աշխատանքային քննարկումներ որակավորված հայտատուների հետ՝ ՊՄԳ ծրագրի նախագծի առնչությամբ հարցադրումների և խնդիրների արձանագրման նպատակով (առկայության դեպքում): Սույն մասով նախատեսված աշխատանքային քննարկումներին գնահատող հանձնաժողովը պետք է ապահովի բոլոր որակավորված հայտատուների միաժամանակյա մասնակցության հավասար հնարավորությունը, ինչպես նաև ապահովի այդպիսի քննարկումների արձանագրությունների վարումը՝ դրանք քննարկմանը հաջորդող հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում տրամադրելով բոլոր որակավորված հայտատուներին:

6. Հայտերի գնահատման արդյունքում գնահատող հանձնաժողովի որոշմամբ հայտարարվում է մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգում հաղթող հայտատուն: ՊՄԳ ընթացակարգով նախատեսվում է սույն օրենքի 10-րդ հոդվածի 11-րդ մասի 2-րդ կետով նախատեսված առավելության կիրառման դեպքում հաղթող հայտատուի որոշման կարգը:

7. Տեխնիկական և ֆինանսական առաջարկների կազմման, ներկայացման, հաշվառման, գնահատող հանձնաժողովի կողմից կազմակերպվող աշխատանքային քննարկումների արձանագրությունների վարման, տեխնիկական և ֆինանսական առաջարկների ծրարների բացման, հայտերի գնահատման և առկա անհամապատասխանությունների դեպքում դրանց շտկման, ինչպես նաև հայտերի գործողության ժամկետները, հայտը հետ վերցնելու և դրանում փոփոխություն կատարելու, հայտերի գնահատման արդյունքների հրապարակման կարգը հաստատվում է ՊՄԳ ընթացակարգով:

Հոդված 14.9. Բողոքարկման կարգը

1. Մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգի արդյունքներում չահագրգռվածություն ունեցող յուրաքանչյուր անձ իրավունք ունի սույն օրենքի համաձայն դատական կարգով բողոքարկելու իրավասու մարմնի և գնահատող հանձնաժողովի գործողությունները (անգործությունը) և որոշումները:

2. Մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգի, այդ թվում՝ բողոքի քննարկման հետ կապված հարաբերությունները վարչական հարաբերություններ չեն և կարգավորվում են Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիաիրավական հարաբերությունները կարգավորող օրենսդրությամբ:

Հոդված 14.10. Մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգը չկայացած հայտարարելը

1. Մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգը չկայացած է հայտարարվում, եթե՝

1) որակավորման հայտերից կամ հայտերից ոչ մեկը չի համապատասխանում որակավորման հարցման կամ առաջարկի հարցման պայմաններին կամ չի ներկայացվել որակավորման հայտ կամ հայտ.

2) ՊՄԳ պայմանագիր չի կնքվել:

2. Մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգը չկայացած հայտարարելու կարգը և այդ առնչությամբ ՊՄԳ ընթացակարգով սահմանված ինտերնետային կայքում հրապարակման

ենթակա տեղեկությունները սահմանվում են ՊՄԳ ընթացակարգով: Փակ ընթացակարգի դեպքում սույն կետով նախատեսված տեղեկությունները ենթակա չեն հրապարակման:

Հոդված 14.11. Հայտի և պայմանագրի ապահովումը

1. Առաջարկի հարցման փուլում հայտատուն հրավերով սահմանված չափով և կարգով ներկայացնում է հայտի ապահովում:

2. Հաղթող հայտատուն ՊՄԳ պայմանագրով սահմանված չափով և կարգով ներկայացնում է պայմանագրի ապահովում: ՊՄԳ ծրագրի իրականացման վերաբերյալ Կառավարության որոշմամբ կարող է նախատեսվել ՊՄԳ ծրագրի իրականացման յուրաքանչյուր փուլի համար առանձին պայմանագրի ապահովում ներկայացնելու պահանջ:

3. Հայտի և պայմանագրի ապահովումը ներկայացվում են միակողմանի հաստատված հայտարարության՝ տուժանքի կամ բանկային երաշխիքի ձևով:

4. Հայտատուն վճարում է հայտի ապահովումը, եթե նա՝

1) հայտարարվել է հաղթող հայտատու, սակայն հրաժարվում կամ զրկվում է ՊՄԳ պայմանագրի կնքելու իրավունքից.

2) խախտել է մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգի շրջանակում ստանձնած պարտավորությունը, որը հանգեցրել է ընթացակարգին տվյալ հայտատուի հետագա մասնակցության դադարեցմանը:

5. Հայտի ապահովման և պայմանագրի ապահովման նկատմամբ կիրառելի պահանջները, ներկայացման կարգը, մերժման հիմքերը և կարգը, ինչպես նաև դրանց վճարման կարգը սահմանվում են ՊՄԳ ընթացակարգով:

6. ՊՄԳ ընթացակարգով կարող է նախատեսվել հայտատուի կողմից որակավորման հայտի ապահովման ներկայացման դեպքերը, կարգը և որակավորման հայտի ապահովման վճարման հիմքերը:

Հոդված 14.12. Ուղիղ բանակցությունները

1. Կառավարության որոշմամբ Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանությանն ուղղակիորեն առնչվող բացառիկ դեպքերում ՊՄԳ պայմանագիրը կարող է կնքվել առանց մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգի՝ ուղիղ բանակցությունների հիման վրա:

2. Ուղիղ բանակցությունների նկատմամբ կիրառելի պահանջներն ու դրանց իրականացման կարգը սահմանվում են ՊՄԳ ընթացակարգով:»:

Հոդված 16. Օրենքի 15-րդ հոդվածում՝

1. 1-ին մասում «հաղթող ձանաչված հայտատուի» բառերը փոխարինել «հաղթող հայտատուի» բառերով.

2. 2-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«2. Եթե ՊՄԳ պայմանագիրը կնքվում է հաղթող հայտատուի հիմնադրած իրավաբանական անձի հետ, ապա այդպիսի իրավաբանական անձը պետք է բավարարի որակավորման հարցման և առաջարկի հարցման փուլերում սահմանված պահանջներին և չափանիշներին:».

3. լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 5-րդ մասով.

«5. Հաղթող հայտատուի հետ ՊՄԳ պայմանագրի կնքման, ինչպես նաև նոր հանգամանքների բերումով մինչև ՊՄԳ պայմանագրի կնքումն իրավական որակավորման պայմաններին՝ հաղթող հայտատուի չհամապատասխանելու դեպքում հաղթող հայտատուի որոշման կարգը սահմանվում է ՊՄԳ ընթացակարգով:»:

Հոդված 17. Օրենքի 16-րդ հոդվածի 1-ին մասում՝

1) 2-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«2) կողմերի իրավունքները և պարտավորությունները, որոնք պետք է ներառեն ՊՄԳ ծրագրի ռիսկերը և այդ ռիսկերի՝ հանրային և մասնավոր գործընկերների միջև բաշխումը:»

1) ուժը կորցրած ճանաչել 3-րդ կետը.

2) 10-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«10. պայմանագրի ապահովումը, դրա ներկայացման կարգը և մասնավոր գործընկերոջ կողմից դրա վճարման հիմքերը և կարգը:»:

Հոդված 18. Ուժը կորցրած ճանաչել օրենքի 30-րդ հոդվածի 2-րդ մասը:

Հոդված 19. Անցումային դրույթներ

1. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը:

2. «Պետություն-մասնավոր գործընկերության մասին» 2019 թվականի հունիսի 28-ի ՀՕ-113-Ն օրենքի և սույն օրենքի դրույթները չեն տարածվում մինչև «Պետություն-մասնավոր գործընկերության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքն ուժի մեջ մտնելը Կառավարության կողմից հաստատված ներդրումային ծրագրերով իրականացվող կամ դրանց հիման վրա իրականացվելիք ՊՄԳ ծրագրերի նկատմամբ: Այդ ծրագրերի իրականացման կարգը և դրանց նկատմամբ կիրառելի պահանջները սահմանվում են Կառավարության կողմից:

3. ՊՄԳ ընթացակարգի և ՊՄԳ պարտավորությունների թույլատրելի սահմանաչափի վերաբերյալ «Պետություն-մասնավոր գործընկերության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով և սույն օրենքով սահմանված կարգավորումներն ընդունվում են Կառավարության որոշումներով՝ սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ 180 օրացուցային օրվա ընթացքում:

4. Սույն օրենքի՝ ՊՄԳ ընթացակարգին և ՊՄԳ պարտավորությունների թույլատրելի սահմանաչափի վերաբերյալ կարգավորումներին հղում պարունակող դրույթները գործում են համապատասխան կարգավորումներն ուժի մեջ մտնելու պահից:

Երկրորդ ընթերցում

Լրամշակված տարբերակ

Կ-907-23.03.2021-SՀ-011/1

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔԸ

**«ՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ-ՄԱՍՆԱՎՈՐ ԳՈՐԾՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ
ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Հոդված 1. «Պետություն-մասնավոր գործընկերության մասին» 2019 թվականի հունիսի 28-ի ՀՕ-113-Ն օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) 1-ին հոդվածը «չափանիշները» բառից հետո լրացնել «, մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգը» բառերով:

Հոդված 2. Օրենքում «ՊՄԳ ընթացակարգեր» բառերը համապատասխան հոլովաձևերով փոխարինել «ՊՄԳ ընթացակարգ» բառերով:

Հոդված 3. Օրենքում «մրցույթ» բառը համապատասխան հոլովաձևերով փոխարինել «մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգ» բառերով:

Հոդված 4. Օրենքի 2-րդ հոդվածի 1-ին մասում՝

1. 5-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«5) հայտատու՝ մասնավոր գործընկեր դառնալու և հանրային գործընկերոջ հետ պայմանագիր կնքելու նպատակով մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգին մասնակցող իրավաբանական անձ կամ իրավաբանական անձանց կոնսորցիում: Ընդ որում, հայտատու ~~չեն~~ կարող հանդիսանալ Հայաստանի Հանրապետության կամ համայնքի ուղղակի կամ անուղղակի բաժնեմասնակցությամբ ընկերությունները, կամ այն ընկերությունները, որոնցում Հայաստանի Հանրապետությունը կամ համայնքը որևէ այլ՝ օրենքով չարգելված ձևով, հնարավորություն ունի կանխորոշելու ընկերության ~~անունների~~ որոշումները, կամ վերոնշյալ ընկերության ~~անունների~~ մասնակցությամբ կոնսորցիումները».

2. 6-րդ կետում «հաղթող ճանաչված մասնակցի» բառերը փոխարինել «հաղթող հայտատուի» բառերով.

3. 13-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«13) ՊՄԳ ծրագիր՝ մասնավոր հատվածի մասնակցությամբ հանրային ենթակառուցվածքի կառուցմանը և (կամ) բարելավմանը և (կամ) շահագործմանը և (կամ) տեխնիկական սպասարկմանը միտված ծրագիր, որի ռիսկերը բաշխված են հանրային գործընկերոջ և մասնավոր հատվածի միջև, և որն ունի առնվազն հինգ տարվա տևողություն՝ հաշվարկված ՊՄԳ պայմանագրի ուժի մեջ մտնելու համար անհրաժեշտ բոլոր նախապայմանների (conditions precedent) իրականացման օրվանից».

4. 16-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

16) ՊՄԳ պայմանական պարտավորությունների թույլատրելի սահմանաչափ՝ սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո կնքված ՊՄԳ պայմանագրերի գծով Հայաստանի Հանրապետության պայմանական պարտավորությունների առավելագույն սահմանաչափ: Հայաստանի Հանրապետության պայմանական պարտավորությունների հաշվարկման և գնահատման մեթոդաբանությունը սահմանում է Կառավարությունը.

5. Օրենքի 2-րդ հոդվածի 1-ին մասը լրացնել նոր 176-1-րդ կետով

«176. 1) ՊՄԳ ուղղակի պարտավորությունների թույլատրելի սահմանաչափ՝ սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո կնքված ՊՄԳ պայմանագրերի գծով Կառավարության կողմից սահմանվող Հայաստանի Հանրապետության ուղղակի պարտավորությունների տարեկան սահմանաչափ:

56. 24-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«24) մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգ՝ մասնավոր գործընկերոջ ընտրություն կատարելու նպատակով ՊՄԳ մասին Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ նախատեսված ընթացակարգերի, իրավունքների և պարտականությունների իրագործմանն ուղղված գործողությունների ամբողջություն».

467. լրացնել նոր 24.1-24.10-րդ կետեր հետևյալ բովանդակությամբ.

«24.1) որակավորման հարցում~~հրավեր~~ (Request for Qualification, RFQ)՝ մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգում որակավորվելու նպատակով հայտատուին առաջարկվող որակավորման չափանիշներ և պայմաններ.

24.2) առաջարկի ներկայացնելու~~հրավեր~~հարցում (Request for Proposal, RFP)՝ ՊՄԳ պայմանագիր կնքելու նպատակով հայտատուին առաջարկվող պայմաններ.

24.3) որակավորման հայտ՝ որակավորման հարցման~~հրավերի~~ հիման վրա հայտատուի կողմից ներկայացվող առաջարկ.

24.4) հայտ՝ առաջարկի հարցման ~~հրավերի~~ հիման վրա հայտատուի կողմից ներկայացվող առաջարկ, որը կարող է ներառում է ել ֆինանսական առաջարկ և (կամ) կարող է ներառել տեխնիկական առաջարկ.

24.5) հայտի (որակավորման հայտի) ապահովում՝ առաջարկի հարցման ~~ներկայացնելու հրավերի~~ փուլում ~~(որակավորման հարցման հրավերի փուլում)~~ հայտով (որակավորման հայտով) ստանձնած պարտավորությունների կատարումն ապահովող միջոց.

24.6) պայմանագրի ապահովում՝ ՊՄԳ պայմանագրով ստանձնվող պարտավորությունների կատարումն ապահովող միջոց, որը նախատեսվում է ՊՄԳ ծրագրի իրականացման վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության կ~~վ~~առավարության որոշմամբ, հրավերով և ՊՄԳ պայմանագրով.

24.7) որակի և արժեքի վրա հիմնված ընտրություն՝ առաջարկի հարցման ~~ներկայացնելու հրավերի~~ փուլում կիրառվող գնահատման եղանակ, որի դեպքում առաջարկի հարցմամբ ~~ներկայացնելու հրավերով~~ նախատեսված կշիռներին համապատասխան միաժամանակ գնահատվում են տեխնիկական և ֆինանսական առաջարկները.

24.8) արժեքի վրա հիմնված ընտրություն՝ առաջարկ ~~ներկայացնելու հրավերի~~ առաջարկի հարցման փուլում կիրառվող գնահատման եղանակ, որի դեպքում ընտրվում է տեխնիկական չափանիշներին բավարարող լավագույն ֆինանսական առաջարկ ներկայացրած հայտատուն.

24.9) ֆինանսական առաջարկ՝ որակավորված հայտատուի կողմից առաջարկ ~~ներկայացնելու հրավերով~~ առաջարկի հարցման փուլում սահմանված չափանիշներին համապատասխան ֆինանսական, գնային և (կամ) քանակական առաջարկ.

24.10) տեխնիկական առաջարկ՝ որակավորված հայտատուի կողմից առաջարկ ~~ներկայացնելու հրավերով~~ առաջարկի հարցման փուլում սահմանված տեխնիկական չափանիշներին համապատասխան ներկայացվող առաջարկ».

78. 26-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

26) ֆիսկալ առումով մատչելի (fiscally affordable)՝ ՊՄԳ ծրագիրը չի հանգեցնում ՊՄԳ պայմանական և/կամ ուղղակի պարտավորությունների թույլատրելի սահմանաչափի գերազանցմանը՝ սահմանված լինելու դեպքում:

Հոդված 5. Օրենքի 4-րդ հոդված ը ~~շարադրել~~ ~~հետևյալ խմբագրությամբ.~~

1) 1-ին մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«1. Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության կողմից ՊՄԳ ծրագրի իրականացման վերաբերյալ որոշման կայացման համար անհրաժեշտ է, որպեսզի ՊՄԳ ծրագիրը բավարարի հետևյալ բոլոր չափանիշներին.

6) ապահովի հանրային գործունեությունը և մասնավոր գործունեությունների միջև ռիսկերի բաշխումը համաձայն ՊՄԳ ընթացակարգի.

7) ապահովի Հայաստանի Հանրապետության համար տնտեսական շահութաբերություն, այսինքն՝ ունենա տնտեսական շահութաբերության ներքին դրույթ, որը կգերազանցի ՊՄԳ ընթացակարգով սահմանված բազային դրույթ.

8) գնահատված և ընտրված լինի որպես իրականացման ենթակա ծրագիր Կառավարության կողմից հաստատված՝ հանրային ներդրումային ծրագրերի վերահաման, մշակման, գնահատման և առաջնահերթությունների որոշման կարգին համապատասխան և հաստատված լինի Կառավարության կողմից.

9) լինի ֆիսկալ առումով մատչելի.

10) կիրառելիության դեպքում ունենա ՓՂԱ, որը մեծ է գրոյից:»:

2) 2-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«2. Հարկաբյուջետային ռիսկերի կառավարման ու ֆիսկալ կայունության ապահովման խնդիրներից ելնելով՝ լիազոր մարմինը սույն օրենքի 11-րդ հոդվածով սահմանված կարգով իրականացված վերլուծությամբ կարող է տալ բացասական եզրակացություն, եթե հաշվարկների ելուց՝ հետադրյալում պարզվի, որ կնքվելիք պայմանագրի գծով ՊՄԳ պայմանական պարտավորությունների և/կամ ուղղակի պարտավորությունների լուրաքանչյուր տարվա հանրագումարը պայմանագրի իրականացման ժամկետի որևէ տարում կհանգեցնի ՊՄԳ պայմանական պարտավորությունների և/կամ ուղղակի պարտավորությունների ՊՄԳ պարտավորությունների թույլատրելի սահմանաչափերի գերազանցման:

3. Որոշելու համար՝ արդյոք ՊՄԳ պայմանական պարտավորությունների և/կամ ուղղակի պարտավորությունների ՊՄԳ պարտավորությունների թույլատրելի սահմանաչափը կգերազանցվի, հաշվի է առնվում հետևյալը.

1) սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո կնքված ՊՄԳ պայմանագրերի համաձայն իրականացվող ՊՄԳ ծրագրերը.

2) սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո ՊՄԳ ծրագրերը, որոնց վերաբերյալ ընդունվել է մասնավոր գործունեություն ընթացակարգ միջոցով անցկացնելու մասին որոշում:

»:

Հոդված 6. Օրենքի 5-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«1. Կառավարության որոշմամբ սահմանվում են ՊՄԳ ծրագրերի շրջանակում մատուցվող հանրային ծառայությունների ոլորտները:»:

«5) գնահատված և ընտրված լինի որպես իրականացման ենթակա ծրագիր Կառավարության կողմից հաստատված՝ հանրային ներդրումային ծրագրերի վերահաման, մշակման, գնահատման և առաջնահերթությունների որոշման կարգին համապատասխան:»:

Հոդված 7. Օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«2) իրականացնում է ՊՄԳ ծրագրերի խթանման և տարածման գործառնություններ:»:

~~Հոդված 8. Օրենքի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ:~~

~~«1. ՊՄԳ ոլորտում լիազոր մարմինը՝ «~~

~~2) ՊՄԳ ծրագրերը ենթարկում է ընթացիկ մշտադիտարկման՝ ուղղակի և պայմանական պարտավորությունների տեսանկյունից:» բառերից հետո լրացնել «և ուղղակի և» բառերով:~~

~~Հոդված 789. Օրենքի 8-րդ հոդվածի 1-ին մասը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 2.1-2.54-րդ կետերով.~~

«2.1) քաղաքականություն մշակող մարմինն է ներկայացնում ՊՄԳ ոլորտը կարգավորող օրենսդրության բարելավման վերաբերյալ առաջարկներ.

2.2) ՊՄԳ ընթացակարգով նախատեսված կարգով կառավարությանը տրամադրում է եզրակացություն ՊՄԳ ծրագրի պատրաստման և իրականացման գործընթացների՝ սույն օրենքին և ՊՄԳ ընթացակարգին համապատասխանության վերաբերյալ.

2.3) վարում է ՊՄԳ ծրագրերի տվյալների բազան.

2.4) մասնակցում է հնարավոր ՊՄԳ ծրագրերի առաջնությանը:»:

~~Հոդված 8910. Օրենքի 9-րդ հոդվածի 1-ին մասում՝~~

1) 3-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«3) կազմակերպում է մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգը.».

2) 4-րդ կետում «հաղթած մասնակցի» բառերը փոխարինել «հաղթող հայտատու» բառերով:

~~Հոդված 9101. Օրենքի 10-րդ հոդվածում՝~~

1) վերնագիրը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Հոդված 10. ՊՄԳ ծրագրերի վերհանումը և պատրաստումը».

2) լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 5-123-րդ մասեր.

«5. ՊՄԳ ընթացակարգով նախատեսված կարգով իրավաբանական անձը (մասնավոր նախաձեռնող) կարող է իրավասու մարմնին ներկայացնել հնարավոր ծրագրի (մասնավոր նախաձեռնությամբ ՊՄԳ ծրագիր) իրականացման առաջարկ՝ այն որպես ՊՄԳ ձևաչափով իրականացման ենթակա ծրագիր գնահատելու նպատակով: Մասնավոր նախաձեռնությամբ ՊՄԳ ծրագրի նկատմամբ սույն օրենքով նախատեսված կարգավորումները կիրառելի են այնքանով, որքանով այլ բան նախատեսված չէ սույն օրենքով:

6. Մասնավոր նախաձեռնությամբ ՊՄԳ ծրագրի առաջարկը ենթակա է իրավասու մարմնի կողմից գնահատման այն դեպքում, եթե՝

1) մասնավոր նախաձեռնողն ունի առաջարկի առարկա հանդիսացող ոլորտում ձեռնարկատիրական գործունեության ՊՄԳ ընթացակարգով սահմանված փորձ.

2) առաջարկը ներառում է մասնավոր նախաձեռնությամբ ՊՄԳ ծրագրի վերաբերյալ տեղեկություններ և ուղեկցվում է նախնական տեխնիկատնտեսական հիմնավորմամբ կամ տեխնիկատնտեսական ուսումնասիրությամբ, որոնց նկատմամբ կիրառելի նվազագույն պահանջները սահմանվում են ՊՄԳ ընթացակարգով:

3) առաջարկվող մասնավոր նախաձեռնությամբ ՊՄԳ ծրագրի՝ ՊՄԳ ընթացակարգով նախատեսված ֆինանսական շահութաբերության նվազագույն ներքին դրույքն ապահովվում է առանց պետական և (կամ) համայնքային բյուջեների վրա ուղղակի ազդեցության, ինչպես նաև առանց պետական և (կամ) համայնքային սեփականություն հանդիսացող գույքի՝ շուկայականից ցածր արժեքով (իսկ անշարժ գույքի դեպքում՝ կադաստրային արժեքից ցածր արժեքով) օտարման կամ անհատույց տրամադրման:

4) մասնավոր նախաձեռնողը ստանձնել է մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգին մասնակցելու հրապարակային և ՊՄԳ ընթացակարգով նախատեսված ձևով անհետկանչելի պարտավորություն:

7. Մասնավոր նախաձեռնությամբ ՊՄԳ ծրագրի առաջարկի գնահատումը պետք է առնվազն ներառի՝

1) մասնավոր նախաձեռնությամբ ՊՄԳ ծրագրի նախնական տեխնիկատնտեսական հիմնավորմամբ կամ տեխնիկատնտեսական ուսումնասիրությամբ ներկայացված տվյալների՝ ՊՄԳ ընթացակարգով նախատեսված կարգով նախնական ստուգում:

2) սույն օրենքի 4-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված չափանիշներին առաջարկի համապատասխանության գնահատում: Սույն օրենքի 4-րդ հոդվածի 1-ին մասի 64-րդ կետով նախատեսված չափանիշին առաջարկի համապատասխանության գնահատումն իրականացվում է սույն հոդվածի 2-րդ, 3-րդ և սույն օրենքի 11-րդ հոդվածի 1-ին մասով, իսկ 4-րդ հոդվածի 1-ին մասի 53-րդ կետով նախատեսված չափանիշին համապատասխանությունը՝ Կառավարության կողմից հաստատված՝ հանրային ներդրումային ծրագրերի վերհանման, մշակման, գնահատման և առաջնահերթությունների որոշման կարգին համապատասխան: Ընդ որում, մասնավոր նախաձեռնությամբ ՊՄԳ ծրագրի առաջարկի գնահատման ընթացքում իրավասու մարմինը կամ լիազոր մարմինը կարող է մասնավոր նախաձեռնողից պահանջել վերջինիս և մասնավոր նախաձեռնությամբ ՊՄԳ ծրագրի վերաբերյալ հավելյալ տեղեկություններ, ինչպես նաև ծրագրի առաջարկում իր նախաձեռնությամբ կատարել փոփոխություններ և լրացումներ:

8. Եթե մասնավոր նախաձեռնությամբ ՊՄԳ ծրագրի առաջարկի՝ սույն հոդվածի 7-րդ մասով նախատեսված գնահատման արդյունքում պարզ է դառնում, որ առաջարկը չի համապատասխանում սույն օրենքի 4-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված չափանիշներին, ապա այն ենթակա չէ ՊՄԳ ձևաչափով իրականացման:

9. ՊՄԳ ընթացակարգով կարող է նախատեսվել մասնավոր նախաձեռնությամբ ՊՄԳ ծրագրի առաջարկի գնահատման առնչությամբ իրավասու մարմնի կողմից կատարվող ծախսերի՝ մինչև գնահատման իրականացումը հատուցելու կարգ, ինչպես նաև մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգի իրականացման դեպքում մասնավոր նախաձեռնողի կողմից դրան մասնակցելու պարտավորության ապահովման միջոցների կիրառման կարգ:

10. Մասնավոր նախաձեռնությամբ ՊՄԳ ծրագրի առաջարկի գնահատման արդյունքում իրավասու մարմնի առաջարկությամբ ~~Հայաստանի Հանրապետության ԿԿ~~առավարությունը կարող է ընդունել սույն օրենքի 10-րդ հոդվածի 4-րդ մասով նախատեսված որոշում: Նման դեպքում մասնավոր նախաձեռնությամբ ՊՄԳ ծրագրի առաջարկում ներառվող նախնական տեխնիկատնտեսական հիմնավորումը կամ տեխնիկատնտեսական ուսումնասիրությունը ենթակա է հրապարակման:

11. ՊՄԳ ծրագրի իրականացման վերաբերյալ ~~Հայաստանի Հանրապետության ԿԿ~~առավարության որոշմամբ կարող է նախատեսվել մասնավոր գործընկերոջ ընտրության

ընթացակարգին մասնակցության դեպքում՝ մասնավոր նախաձեռնողին տրամադրվելիք հետևյալ առավելություններից որևէ մեկը՝

1) մասնավոր նախաձեռնող չհանդիսացող հաղթող հայտատուի կողմից ծրագրի պատրաստման առնչությամբ ՊՄԳ ընթացակարգով նախատեսված կարգով իրավասու մարմնի կողմից գնահատված ծախսերի փոխհատուցում.

2) մասնավոր նախաձեռնող չհանդիսացող հայտատուի ֆինանսական առաջարկին սեփական ֆինանսական առաջարկը համապատասխանեցնելու իրավունք: Ընդ որում, առավելությունը կարող է տրամադրվել հետևյալ բոլոր հանգամանքների միաժամանակյա առկայության դեպքում.

ա. այդպիսի հանրային ծառայության մատուցումը կամ հանրային ենթակառուցվածքի ապահովումը Հայաստանի Հանրապետությունում չի իրականացվել կամ նախատեսվող ծրագրի ծավալը գերազանցում է Հայաստանի Հանրապետությունում մատուցվող այդպիսի հանրային ծառայությունների և ապահովվող հանրային ենթակառուցվածքների ընդհանուր ծավալը՝ գումարային արտահայտությամբ: Սույն ենթակետով սահմանված ծրագրի ծավալը, ինչպես նաև հանրային ծառայությունների և հանրային ենթակառուցվածքի ընդհանուր ծավալը գումարային արտահայտությամբ որոշվում է ՊՄԳ ընթացակարգով սահմանված կարգով.

բ. մասնավոր նախաձեռնողը տվյալ ոլորտում ունի ՊՄԳ ընթացակարգով նախատեսված բարձր վարկանիշ:

12. Եթե մասնավոր նախաձեռնությամբ ՊՄԳ ծրագրի առաջարկն ուղեկցվում է միայն նախնական տեխնիկատնտեսական հիմնավորմամբ, ապա վերջինիս կարող է տրվել միայն սույն հոդվածի 11-րդ մասի 1-ին կետով նախատեսված առավելությունը:

13. ՊՄԳ ընթացակարգով հաստատվում են մասնավոր նախաձեռնությամբ ՊՄԳ ծրագրերի շրջանակներում հանրային և մասնավոր գործընկերների միջև ռիսկերի բաշխման առանձնահատկությունները, ինչպես նաև դրանց իրականացման հնարավոր ոլորտները, որոնցից դուրս ներկայացվող առաջարկները ենթակա չեն գնահատման՝ անկախ սույն հոդվածի 6-րդ մասով սահմանված պահանջներից:»:

Հոդված 142. Օրենքի 11-րդ հոդվածի 1-ին մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«1. ՊՄԳ ծրագրի նախագիծը վերլուծության է ենթարկում լիազոր մարմինը, որից հետո լիազոր մարմինը եզրակացություն է տալիս ՊՄԳ ծրագրի՝ սույն օրենքի 4-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կետով և 2-րդ մասով սահմանված չափանիշներին համապատասխանության վերաբերյալ:»:

Հոդված 1423. Օրենքի 13-րդ հոդվածի 1-ին մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«1. ՊՄԳ ծրագրերի, դրանց պատրաստման և իրականացման վերաբերյալ տեղեկատվությունը հրապարակվում է ՊՄԳ ընթացակարգով սահմանված ինտերնետային կայքում: Կառավարությունը կարող է սահմանել նման հրապարակման հետ կապված պահանջները:»:

Հոդված 14234. Օրենքի 14-րդ հոդվածի 1-ին մասում «ընթացակարգերին» բառը փոխարինել «ընթացակարգի» բառով:

Հոդված 12345. Օրենքը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 14.1-14.12-րդ հոդվածներով.

«Հոդված 14.1. Մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգի սկզբունքները

1. Մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգը հիմնվում է հետևյալ հիմնական սկզբունքների վրա.

1) մասնավոր գործընկերոջ ընտրության և դրա վրա ազդեցություն ունեցող այլ գործընթացների մրցակցային, թափանցիկ, հրապարակային և ոչ խտրական հիմունքներով կազմակերպում.

2) իրավաբանական անձի համար, անկախ նրա օտարերկրյա կազմակերպություն լինելու հանգամանքից, մասնավոր գործընկերոջ ընտրության գործընթացին մասնակցելու հավասար հնարավորության ապահովում.

3) մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ձևուն ընթացակարգերի ստեղծում:

Հոդված 14.2. Մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգին մասնակցելու իրավունքը և որակավորման չափանիշները

1. Մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգին մասնակցելու իրավունք չունեցող անձանց շրջանակը սահմանվում է ՊՄԳ ընթացակարգով կամ այլ իրավական ակտերով ~~կամ որանցով սահմանված կարգով~~: Մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգին որևէ երկրի ռեզիդենտ հանդիսացող իրավաբանական անձի մասնակցությունը կարող է սահմանափակվել միայն Հայաստանի Հանրապետության ~~և~~ կառավարության որոշմամբ, եթե դա անհրաժեշտ է Հայաստանի Հանրապետության ազգային անվտանգության և պաշտպանության ապահովման համար: ՊՄԳ ընթացակարգով կարող են նախատեսվել հայտատուների՝ մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգին մասնակցելու իրավունքը (իրավական որակավորումը) և դրա հավաստման համար անհրաժեշտ փաստաթղթերի հետ կապված պահանջներ:

2. Հայտատուն պետք է համապատասխանի ՊՄԳ պայմանագրի նախագծով նախատեսվող պարտավորությունների կատարման համար անհրաժեշտ և որակավորման հարցմամբ ~~հրավերով~~ սահմանված որակավորման հետևյալ չափանիշներին՝

1) մասնագիտական փորձառություն.

2) տեխնիկական կարողություններ և փորձառություն.

3) ֆինանսական և տնտեսական կարողություններ:

3. Մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգին մասնակցելու իրավունքի և որակավորման հետ կապված չեն կարող սահմանվել այնպիսի չափանիշներ, որոնք՝

1) նախատեսված չեն սույն հոդվածով.

2) խտրական են և անհիմն կերպով սահմանափակում են մրցակցությունը.

3) ուղղակիորեն չեն բխում ՊՄԳ պայմանագրով նախատեսվող պարտավորությունների կատարման անհրաժեշտությունից:

4. Որակավորման ~~հրավերով~~ հարցմամբ սահմանվում են հայտատուի՝ մասնավոր գործընկերոջ ընտրության տվյալ ընթացակարգի որակավորման համար անհրաժեշտ չափանիշները, կարգը և որակավորման համար անհրաժեշտ փաստաթղթերին (տեղեկություններին) ներկայացվող պահանջները:

5. Արգելվում է մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգին փոխկապակցված իրավաբանական անձանց միաժամանակյա մասնակցությունը, բացառությամբ՝ կոնսորցիումով

մասնակցելու դեպքերի: Սույն մասի իմաստով փոխկապակցված են համարվում երկու և ավելի անձինք, եթե՝

ա. նրանցից որևէ մեկն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն քվեարկելու իրավունքով տիրապետում է մյուսի (մյուսների) ձայնի իրավունք տվող բաժնային արժեթղթերի քսան և ավելի տոկոսին:

բ. նրանցից որևէ մեկի տնօրենների խորհրդի անդամների կեսից ավելին, տնօրենը կամ նման իրավասություն ունեցող այլ պաշտոնատար անձը միաժամանակ հանդիսանում է մյուսի (մյուսների) տնօրենների խորհրդի անդամ, տնօրեն կամ նման իրավասություն ունեցող այլ պաշտոնատար անձ:

գ. նրանցից մեկը հսկում է մյուսին, կամ նրանք ընդհանուր հսկողության տակ են գտնվում, կամ նրանցից որևէ մեկը մյուսի որոշումների վրա էականորեն ազդելու կամ դրանք կանխորոշելու փաստացի կամ պայմանագրով ամրագրված հնարավորություն ունի:

դ. նրանք տվյալ դեպքում գործել են համաձայնեցված՝ ելնելով ընդհանուր տնտեսական շահերից:

6. Մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգին կոնսորցիումով մասնակցության կարգը սահմանվում է ՊՄԳ ընթացակարգով:

Հոդված 14.3. Հայտատուների հակաօրինական գործողությունների հետևանքները

1. Եթե հայտնաբերվում է հայտատուի կամ նրա ղեկավար մարմնի ներկայացուցչի՝ մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգի շրջանակներում առերևույթ հակաօրինական արարք, ապա դրա ի հայտ գալու օրն իրավասու մարմինն այդ մասին գրավոր տեղեկացնում է իրավապահ մարմիններին:

Հոդված 14.4. Մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգի պաշտոնական լեզուն

1. Որակավորման ~~հարցում~~~~հրավեր~~ և հայտարարությունը, ~~առաջարկի հարցումը~~ և հայտարարությունը, ինչպես նաև մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգին վերաբերող ՊՄԳ ընթացակարգով նախատեսված այլ փաստաթղթերը կազմվում և սույն օրենքով նախատեսված կարգով ՊՄԳ ընթացակարգով սահմանված ինտերնետային կայքում հրապարակվում են հայերեն, անգլերեն և ռուսերեն:

2. Մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգի պաշտոնական լեզուն հայերենն է: Հայերենից բացի, մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգի հայտարարությամբ և (կամ) հրավերով նախատեսված լինելու դեպքում պաշտոնական լեզուն կարող է լինել նաև անգլերենը կամ ռուսերենը:

Հոդված 14.5. Մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգի ձևերը և արդյունքների գնահատումը

~~2)1.~~ Մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգի անցկացման ձևերն են՝ բաց ընթացակարգը և փակ ընթացակարգը:

~~3)2.~~ Բաց ընթացակարգի կիրառման դեպքում ՊՄԳ ծրագրի իրականացման վերաբերյալ ~~Հայաստանի Հանրապետության Կ~~~~Լ~~առավարության որոշումը, մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգի հայտարարությունը, որակավորման ~~հարցում~~~~հրավեր~~ հրապարակային են և հասանելի են անորոշ թվով անձանց:

4)3. Բաց ընթացակարգն իրականացվում է որակավորման հարցմանի և առաջարկի հարցման փուլերով: ՊՄԳ ծրագրի իրականացման վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության ԿԿառավարության որոշմամբ կարող է սահմանվել մեկ փուլով բաց ընթացակարգի իրականացում:

5)4. Փակ ընթացակարգի կիրառման դեպքում ՊՄԳ ծրագրի իրականացման վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության ԿԿառավարության որոշումը ենթակա չէ հրապարակման, իսկ որակավորման հարցումի հրավերը տրամադրվում է միայն իրավասու մարմնի կողմից նախապես որոշված անձանց: Փակ ընթացակարգը իրականացվում է ՊՄԳ ծրագրի իրականացման վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության ԿԿառավարության որոշմամբ սահմանված կարգով, եթե ՊՄԳ ծրագրի նախագիծը ուղղակիորեն առնչվում է Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանությանը և պարունակում է պետական գաղտնիք:

6)5. Մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգում հայտի գնահատման եղանակներն են՝

1) որակի և արժեքի վրա հիմնված ընտրություն կամ

2) արժեքի վրա հիմնված ընտրություն:

7)6. Մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգի գնահատման եղանակը, տեխնիկական և ֆինանսական առաջարկներին ներկայացվող պահանջները և առկայության դեպքում դրանց տրվող կշիռները սահմանվում են ՊՄԳ ծրագրի իրականացման վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության ԿԿառավարության որոշմամբ:

8)7. Մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգի ընթացքի, այդ թվում՝ գնահատող հանձնաժողովի նիստերի արձանագրման, այն չկայացած համարելու մասին հաշվետվությունների կազմման և ներկայացման, արդյունքների գնահատման կարգը, գնահատող հանձնաժողովի կազմավորմանը վերաբերող պահանջները, լիազորությունները և գործունեության իրականացման կարգը (այդ թվում՝ անդամների բացարկի հիմքերը և կարգը) սահմանվում են ՊՄԳ ընթացակարգով:

Հոդված 14.6. Մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգի հայտարարությունը և հրավերը

1. Մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգի հայտարարությանը, որակավորման հարցմանի հրավերին և առաջարկի հարցմանի հրավերին ներկայացվող պահանջները, ՊՄԳ ընթացակարգով սահմանված ինտերնետային կայքում դրանց հրապարակման, դրանցում փոփոխություններ կատարելու և դրանց վերաբերյալ պարզաբանումներ տրամադրելու կարգը սահմանվում են ՊՄԳ ընթացակարգով:

Հոդված 14.7. Որակավորման հարցմանի հրավերի փուլը

1. Մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգը սկսվում է որակավորման հարցմանի հրավերի փուլով, որի մասին հրապարակվում է հայտարարություն և որակավորման հարցումի հրավեր:

2. Որակավորման հարցմանի հրավերով սահմանված կարգով գնահատվում են ներկայացված որակավորման հայտերը, որի արդյունքներով գնահատող հանձնաժողովը կազմում և հաստատում է որակավորված հայտատուների ցանկը:

3. Եթե որակավորման հայտ է ներկայացրել մինչև երեք հայտատու և (կամ) որակավորվել է երկուսից պակաս հայտատու՝ բացառությամբ սույն օրենքի 14.10-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետով նախատեսված դեպքերի, ապա գնահատող հանձնաժողովի որոշմամբ կարող է՝

1) որակավորման հրավերի հարցման փուլի հայտարարությունը վերահրապարակվել

2) որակավորման հարցման քաղաքականություն փուլը չկայացած հայտարարվել:

4. Հայտատուն որակավորման հայտը լրացնում և ներկայացնում է որակավորման հրավերով հարցմամբ սահմանված կարգով: Հայտատուն չի կարող մասնավոր գործընկերոջ ընտրության միևնույն ընթացակարգին ներկայացնել մեկից ավելի որակավորման հայտ:

5. Որակավորման հայտում ներառման ենթակա նվազագույն տեղեկությունները, որակավորման հայտերի կազմման, այդ թվում՝ որակավորման չափանիշներին համապատասխանությունը հավաստող փաստաթղթերի նկատմամբ պահանջները, դրանց ներկայացման, հաշվառման, հայտատուների ծրարների բացման, որակավորման հայտերի գնահատման և առկա անհամապատասխանությունների դեպքում դրանց շտկման, ինչպես նաև որակավորման հայտերի գործողության ժամկետները, որակավորման հայտը հետ վերցնելու և դրանում փոփոխություն կատարելու, որակավորված հայտատուների ցանկի հրապարակման և առաջարկի հարցմանում առաջարկ ներկայացնելու հրավերի տրամադրման կարգը սահմանվում է ՊՄԳ ընթացակարգով:

Հոդված 14.8. Առաջարկի հարցման փուլը

1. Առաջարկի հարցումը ներառում է մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգի գնահատման եղանակը, տեխնիկական և ֆինանսական առաջարկներին ներկայացվող պահանջները և առկայության դեպքում դրանց տրվող կշիռները, ՊՄԳ պայմանագրի նախագիծը և ՊՄԳ ընթացակարգով նախատեսված այլ տեղեկությունները:

2. Առաջարկի հարցում տրամադրելու համար կարող է գանձվել վճար, որի չափը կամ դրա հաշվարկման կարգը սահմանվում է մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգի վերաբերյալ հայտարարությամբ:

3. Որակի և արժեքի վրա հիմնված ընտրության դեպքում տեխնիկական առաջարկի գնահատման արդյունքում առաջարկի հարցման փուլում նախատեսված շեմը հաղթահարած հայտերը գնահատվում են՝ հիմք ընդունելով առաջարկի հարցմամբ նախատեսված կշիռներին համապատասխան հաշվված տեխնիկական և ֆինանսական առաջարկները:

4. Արժեքի վրա հիմնված ընտրության դեպքում տեխնիկական առաջարկի գնահատման արդյունքում առաջարկի հարցմամբ առաջարկ նախատեսված շեմը հաղթահարած հայտերը գնահատվում են՝ հիմք ընդունելով լավագույն ֆինանսական առաջարկը:

5. Նախքան առաջարկ ներկայացնելու հրավերի՝ որակավորված հայտատուներին տրամադրված առաջարկի հարցման փուլը գնահատող հանձնաժողովի որոշմամբ կարող են կազմակերպվել աշխատանքային քննարկումներ որակավորված հայտատուների հետ՝ ՊՄԳ ծրագրի նախագծի առնչությամբ հարցադրումների և խնդիրների արձանագրման նպատակով (առկայության դեպքում): Սույն մասով նախատեսված աշխատանքային քննարկումներին գնահատող հանձնաժողովը պետք է ապահովի բոլոր որակավորված հայտատուների միաժամանակյա մասնակցության հավասար հնարավորությունը, ինչպես նաև ապահովի այդպիսի քննարկումների արձանագրությունների վարումը՝ դրանք քննարկմանը հաջորդող հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում տրամադրելով բոլոր որակավորված հայտատուներին:

6. Հայտերի գնահատման արդյունքում գնահատող հանձնաժողովի որոշմամբ հայտարարվում է մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգում մրցույթում՝ հաղթող հայտատուն: ՊՄԳ ընթացակարգով նախատեսվում է սույն օրենքի 10-րդ հոդվածի 11-րդ մասի 2-րդ կետով նախատեսված առավելության կիրառման դեպքում հաղթող հայտատուի որոշման կարգը:

7. Տեխնիկական և ֆինանսական առաջարկների կազմման, ներկայացման, հաշվառման, գնահատող հանձնաժողովի կողմից կազմակերպվող աշխատանքային քննարկումների արձանագրությունների վարման, տեխնիկական և ֆինանսական առաջարկների ծրարների բացման, հայտերի գնահատման և առկա անհամապատասխանությունների դեպքում դրանց շտկման, ինչպես

նաև հայտերի գործողության ժամկետները, հայտը հետ վերցնելու և դրանում փոփոխություն կատարելու, հայտերի գնահատման արդյունքների հրապարակման կարգը հաստատվում է ՊՄԳ ընթացակարգով:

Հոդված 14.9. Բողոքարկման կարգը

1. Մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգի արդյունքներում շահագրգռվածություն ունեցող յուրաքանչյուր անձ իրավունք ունի սույն օրենքի համաձայն դատական կարգով բողոքարկելու իրավասու մարմնի և գնահատող հանձնաժողովի գործողությունները (անգործությունը) և որոշումները:

2. Մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգի, այդ թվում՝ բողոքի քննարկման հետ կապված հարաբերությունները վարչական հարաբերություններ չեն և կարգավորվում են Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական հարաբերությունները կարգավորող օրենսդրությամբ:

Հոդված 14.10. Մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգը չկայացած հայտարարելը

1. Մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգը չկայացած է հայտարարվում, եթե՝

1) որակավորման հայտերից կամ հայտերից ոչ մեկը չի համապատասխանում որակավորման ~~հրավերի~~ ~~հարցման~~ կամ ~~առաջարկի հարցման~~ ~~ունենալու~~ պայմաններին կամ չի ներկայացվել որակավորման հայտ կամ հայտ.

2) ՊՄԳ պայմանագիր չի կնքվել:

2. Մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգը չկայացած հայտարարելու կարգը և այդ առնչությամբ ՊՄԳ ընթացակարգով սահմանված ինտերնետային կայքում հրապարակման ենթակա տեղեկությունները սահմանվում են ՊՄԳ ընթացակարգով: Փակ ընթացակարգի դեպքում սույն կետով նախատեսված տեղեկությունները ենթակա չեն հրապարակման:

Հոդված 14.11. Հայտի և պայմանագրի ապահովումը

1. ~~Առաջարկի հարցման~~ փուլում հայտատուն հրավերով սահմանված չափով և կարգով ներկայացնում է հայտի ապահովում:

2. Հաղթող հայտատուն ՊՄԳ պայմանագրով սահմանված չափով և կարգով ներկայացնում է պայմանագրի ապահովում: ՊՄԳ ծրագրի իրականացման վերաբերյալ ~~Հայաստանի Հանրապետության~~ ~~կ~~առավարության որոշմամբ կարող է նախատեսվել ՊՄԳ ծրագրի իրականացման յուրաքանչյուր փուլի համար առանձին պայմանագրի ապահովում ներկայացնելու պահանջ:

3. Հայտի և պայմանագրի ապահովումը ներկայացվում են միակողմանի հաստատված հայտարարության՝ տուժանքի կամ բանկային երաշխիքի ձևով:

4. Հայտատուն վճարում է հայտի ապահովումը, եթե նա՝

1) հայտարարվել է հաղթող հայտատու, սակայն հրաժարվում կամ գրկվում է ՊՄԳ պայմանագիր կնքելու իրավունքից.

2) խախտել է մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգի շրջանակում ստանձնած պարտավորությունը, որը հանգեցրել է ընթացակարգին տվյալ հայտատուի հետագա մասնակցության դադարեցմանը:

5. Հայտի ապահովման և պայմանագրի ապահովման նկատմամբ կիրառելի պահանջները, ներկայացման կարգը, մերժման հիմքերը և կարգը, ինչպես նաև դրանց վճարման կարգը սահմանվում են ՊՄԳ ընթացակարգով:

6. ՊՄԳ ընթացակարգով կարող է նախատեսվել հայտատուի կողմից որակավորման հայտի ապահովման ներկայացման դեպքերը, կարգը և որակավորման հայտի ապահովման վճարման հիմքերը:

Հոդված 14.12. Ուղիղ բանակցությունները

1. ~~Հայաստանի Հանրապետության~~ ~~կ~~Կառավարության որոշմամբ Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանությանն ուղղակիորեն առնչվող բացառիկ դեպքերում ՊՄԳ պայմանագիրը կարող է կնքվել առանց մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգի միջոցով ուղիղ բանակցությունների հիման վրա:

2. Ուղիղ բանակցությունների նկատմամբ կիրառելի պահանջներն ու դրանց իրականացման կարգը սահմանվում են ՊՄԳ ընթացակարգով:»:

Հոդված 16~~543~~3. Օրենքի 15-րդ հոդվածում՝

1. 1-ին մասում «հաղթող ճանաչված հայտատուի» բառերը փոխարինել «հաղթող հայտատուի» բառերով.

2. 2-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«2. Եթե ՊՄԳ պայմանագիրը կնքվում է հաղթող հայտատուի հիմնադրած իրավաբանական անձի հետ, ապա այդպիսի իրավաբանական անձը պետք է բավարարի որակավորման ~~հրավերով~~ հարցման ~~և~~ առաջարկի հարցման փուլերում սահմանված պահանջներին և չափանիշներին:».

3. լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 5-րդ մասով.

«5. Հաղթող հայտատուի հետ ՊՄԳ պայմանագրի կնքման, ինչպես նաև նոր հանգամանքների բերումով մինչև ՊՄԳ պայմանագրի կնքումն իրավական որակավորման պայմաններին՝ հաղթող հայտատուի չհամապատասխանելու դեպքում՝ հաղթող հայտատուի որոշման կարգը սահմանվում է ՊՄԳ ընթացակարգով:»:

Հոդված 14~~567~~7. Օրենքի 16-րդ հոդվածի 1-ին մասում՝

1) 2-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«2) կողմերի իրավունքները և պարտավորությունները, որոնք պետք է ներառեն ՊՄԳ ծրագրի ռիսկերը և այդ ռիսկերի՝ հանրային և մասնավոր գործընկերների միջև բաշխումը:»

1) ուժը կորցրած ճանաչել 3-րդ կետը.

2) 10-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«10. պայմանագրի ապահովումը, դրա ներկայացման կարգը և մասնավոր գործընկերոջ կողմից դրա վճարման հիմքերը և կարգը:»:

Հոդված 15~~678~~78. Ուժի կորցրած ճանաչել օրենքի 30-րդ հոդվածի 2-րդ մասը՝ շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ:՝

~~«1. Սույն օրենքի դրույթները չեն տարածվում մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից հաստատված ներդրումային ծրագրերով իրականացվող կամ դրանց հիման վրա իրականացվելիք ՊՄԳ ծրագրերի նկատմամբ: Այդ ծրագրերի իրականացման կարգը և դրանց նկատմամբ կիրառելի պահանջները սահմանվում են Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից:~~

~~2. ՊՄԳ ընթացակարգի և ՊՄԳ պարտավորությունների թույլատրելի սահմանաչափի վերաբերյալ սահմանված կարգավորումներն ընդունվում են Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշումներով՝ սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ 180 օրացուցային օրվա ընթացքում:»:~~

Հոդված 16798. Անցումային դրույթներ

5. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը:

6. «Պետություն-մասնավոր գործընկերության մասին» 2019 թվականի հունիսի 28-ի ՀՕ-113-Ն օրենքի Հայաստանի Հանրապետության օրենքի և սույն օրենքի դրույթները չեն տարածվում մինչև «Պետություն-մասնավոր գործընկերության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքն ուժի մեջ մտնելը Կառավարության կողմից հաստատված ներդրումային ծրագրերով իրականացվող կամ դրանց հիման վրա իրականացվելիք ՊՄԳ ծրագրերի նկատմամբ: Այդ ծրագրերի իրականացման կարգը և դրանց նկատմամբ կիրառելի պահանջները սահմանվում են Կառավարության կողմից:

5. ՊՄԳ ընթացակարգի և ՊՄԳ պարտավորությունների թույլատրելի սահմանաչափի վերաբերյալ «Պետություն-մասնավոր գործընկերության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով և սույն օրենքով սահմանված կարգավորումներն ընդունվում են Կառավարության որոշումներով՝ սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ 180 օրացուցային օրվա ընթացքում:

7.

6-8. Սույն օրենքի՝ ՊՄԳ ընթացակարգին և ՊՄԳ պարտավորությունների թույլատրելի սահմանաչափի վերաբերյալ կարգավորումներին հղում պարունակող դրույթները գործում են համապատասխան կարգավորումներն ուժի մեջ մտնելու պահից:

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

ՀՀ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎՈՒՄ ԱՌԱՋԻՆ ԸՆԹԵՐՑՄԱՍԲ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ «ՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ-ՄԱՍՆԱՎՈՐ ԳՈՐԾԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» (Կ-907-23.03.2021-ՏՀ-011/1), «ՁՆՈՒՄՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» (Կ-907¹-23.03.2021-ՏՀ-011/1), «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» (Կ-907²-23.03.2021-ՏՀ-011/1) ՕՐԵՆՔՆԵՐԻ ՆԱԽԱԳԾԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ ԱՌԱՋԱՐԿՆԵՐԻ

№	Առաջարկության (փոփոխության, լրացման) հեղինակը	Հոդվածը, կետը, որին վերաբերում է առաջարկությունը	Առաջարկություն (փոփոխություն, լրացում)	Առաջարկության վերաբերյալ հեղինակի (հիմնական գեկուցողի) եզրակացությունը	Առաջարկություններն ընդունելու կամ մերժելու վերաբերյալ հանձնաժողովի որոշումը
«Պետություն-մասնավոր գործընկերության մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին օրենքի նախագիծ					
1.	ՀՀ կառավարություն	Նախագծի 4-րդ հոդվածի 1-ին կետ	Նախագծի 4-րդ հոդվածի 1-ին մասի 5-րդ կետի 2-րդ նախադասության մեջ կատարել մասնակի խմբագրական փոփոխություններ, մասնավորապես՝ 1. «չեն կարող» բառերը փոխարինել «չի կարող» բառերով, 2. նախադասության մեջ «ընկերությունները» բառերը փոխարինել «ընկերությունը» բառերով, 3. «որոնցում» բառը փոխարինել «որում» բառով, 4. նախադասության մեջ «ընկերությունների» բառերը փոխարինել են «ընկերության» բառերով, 5. «կոնսորցիումները» բառերը փոխարինել «կոնսորցիումը» բառերով:	Ընդունվել է Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն Նախագծի 4-րդ հոդվածի 1-ին մասի 5-րդ կետի 2-րդ նախադասությունը շարադրվել է հետևյալ խմբագրությամբ. «Ընդ որում, հայտատու չի կարող հանդիսանալ Հայաստանի Հանրապետության կամ համայնքի ուղղակի կամ անուղղակի բաժնեմասնակցությամբ ընկերությունը, կամ այն ընկերությունը, որում Հայաստանի Հանրապետությունը կամ համայնքը որևէ այլ օրենքով չարգելված ձևով, հնարավորություն ունի կանխորոշելու ընկերության որոշումները կամ վերոնշյալ ընկերության մասնակցությամբ կոնսորցիումը.».	Ընդունվել է
2.		Նախագծի 4-րդ հոդվածի 3-րդ կետ, 4-րդ կետ, 5-րդ կետ և 6-րդ	1. Նախագծով նախատեսված են մի շարք կարգավորումներ և	Ընդունվել է մասնակի Նախագծում կատարվել են	Ընդունվել է

			հասկացություններ, որոնք միանշանակ չեն ընկալվում: 2. Նախագծի 4-րդ հոդվածի 4-րդ մասով «Պետություն-մասնավոր գործընկերության մասին» օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) 2-րդ հոդվածի 1-ին մասում լրացվող նոր 24.4-րդ կետում «առաջարկ հրավերի հիման վրա» բառերն առաջարկում ենք փոխարինել «առաջարկ ներկայացնելու հրավերի հիման վրա» բառերով՝ հիմք ընդունելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 15-րդ հոդվածի պահանջները և Նախագծի 4-րդ հոդվածի 4-րդ մասով Օրենքի 2-րդ հոդվածի 1-ին մասում լրացվող նոր 24.2-րդ կետում ամրագրված կարգավորումը: 3. Նախագծի 4-րդ հոդվածով Օրենքի 2-րդ հոդվածում լրացվող 24.4-րդ կետով սահմանված է հայտի հասկացությունը: Այն սահմանված է որպես հրավերի հիման վրա հայտատուի կողմից ներկայացվող առաջարկ: Նշված ձևակերպումը բավարար չափով որոշակի չէ և միանշանակ չի ընկալվում:	հետևյալ փոփոխություններ, մասնավորապես՝ 1. Նախագծի 4-րդ հոդվածը լրացվել է նոր 3-րդ մասով. «3. 13-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. 13) ՊՄԳ ծրագիր՝ մասնավոր հատվածի մասնակցությամբ հանրային ենթակառուցվածքի կառուցմանը և (կամ) բարելավմանը և (կամ) շահագործմանը և (կամ) տեխնիկական սպասարկմանը միտված ծրագիր, որի ռիսկերը բաշխված են հանրային գործընկերոջ և մասնավոր հատվածի միջև, և որն ունի առնվազն հինգ տարվա տևողություն՝ հաշվարկված ՊՄԳ պայմանագրի ուժի մեջ մտնելու համար անհրաժեշտ բոլոր նախապայմանների (conditions precedent) իրականացման օրվանից.»: 2. Նախագծի 4-րդ հոդվածը լրացվել է նոր 4-րդ մասով. «4. 16-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «16) ՊՄԳ պայմանական պարտավորությունների թույլատրելի սահմանաչափ՝ սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո կնքված ՊՄԳ պայմանագրերի գծով Հայաստանի Հանրապետության պայմանական պարտավորությունների առավելագույն սահմանաչափ: Հայաստանի Հանրապետության	
--	--	--	--	--	--

				պայմանական պարտավորությունների հաշվարկման և գնահատման մեթոդաբանությունը սահմանում է Կառավարությունը.»: 3. Նախագծի 4-րդ հոդվածը լրացվել է նոր 5-րդ մասով. «5. Օրենքի 2-րդ հոդվածի 1-ին մասը լրացնել նոր 16. 1-րդ կետով 16. 1) ՊՄԳ ուղղակի պարտավորությունների թույլատրելի սահմանաչափ՝ սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո կնքված ՊՄԳ պայմանագրերի գծով Կառավարության կողմից սահմանվող Հայաստանի Հանրապետության ուղղակի պարտավորությունների տարեկան սահմանաչափ:»: 4. Նախագծի «3. » մասը փոխարինվել է «5. » մասով: 5. Նախագծի «4. » մասը փոխարինվել է «7. » մասով և 7-րդ մասում կատարվել են հետևյալ փոփոխությունները. 1. 24. 1 կետում՝ «որակավորման հրավեր (Request for Qualification, RFQ)» բառերը փոխարինվել են «որակավորման հարցում (Request for Qualification, RFQ)» բառերով, 2. 24. 2 կետում «առաջարկ ներկայացնելու հրավեր Request for Proposal, RFP» բառերը փոխարինվել են «առաջարկի հարցում Request for Proposal,	
--	--	--	--	--	--

				RFP» բառերով, 6. Հաշվի առնելով 7-րդ մասի 24 . 1 և 24. . 2 կետերում առաջարկվող փոփոխությունները Նախագծում «հրավեր» և «ներկայացնելու հրավեր» բառերը համապատասխան հոլովածներով փոխարինվել են «հարցում» բառերով: 7. 24.4 կետում կատարվել է խմբագրական փոփոխություն և «ներկայացվող առաջարկ» բառերից հետո շարադրվել է հետևյալ կերպ. «, որը ներառում է ֆինանսական առաջարկ և (կամ) կարող է ներառել տեխնիկական առաջարկ.»: 7. Նախագծի 4-րդ հոդվածը լրացվել է նոր 8-րդ մասով. «26) ֆիսկալ առումով մատչելի (fiscally affordable)՝ ՊՄԳ ծրագիրը չի հանգեցնում ՊՄԳ պայմանական և/կամ ուղղակի պարտավորությունների թույլատրելի սահմանաչափի գերազանցմանը՝ սահմանված լինելու դեպքում:»: 8. Նախագծի 5-րդ հոդվածում կատարվել են հետևյալ փոփոխությունները. «Հոդված 5. Օրենքի 4-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝ «1. Կառավարության կողմից ՊՄԳ ծրագրի իրականացման վերաբերյալ որոշման կայացման	
--	--	--	--	--	--

				համար անհրաժեշտ է, որպեսզի ՊՄԳ ծրագիրը բավարարի հետևյալ բոլոր չափանիշներին. 6)¹¹⁾ ապահովի հանրային և մասնավոր գործընկերների միջև ռիսկերի բաշխում՝ համաձայն ՊՄԳ ընթացակարգի. 7)¹²⁾ ապահովի Հայաստանի Հանրապետության համար տնտեսական շահութաբերություն, այսինքն՝ ունենա տնտեսական շահութաբերության ներքին դրույք, որը կգերազանցի ՊՄԳ ընթացակարգով սահմանված բազային դրույքը. 8)¹³⁾ գնահատված և ընտրված լինի որպես իրականացման ենթակա ծրագիր հանրային ներդրումային ծրագրերի վերհանման, մշակման, գնահատման և առաջնահերթությունների որոշման կարգին համապատասխան և հաստատված լինի Կառավարության կողմից. 9)¹⁴⁾ լինի ֆիսկալ առումով մատչելի. 10)¹⁵⁾ կիրառելիության դեպքում ունենա ՓղԱ, որը մեծ է զրոյից: 2. Հարկաբյուջետային ռիսկերի կառավարման ու ֆիսկալ կայունության ապահովման խնդիրներից ելնելով՝ լիազոր մարմինը սույն օրենքի 11-րդ հոդվածով սահմանված կարգով իրականացված վերլուծությամբ կարող է տալ բացասական եզրակացություն, եթե	
--	--	--	--	--	--

				հաշվարկների արդյունքում պարզվի, որ կնքվելիք պայմանագրի գծով ՊՄԳ պայմանական պարտավորությունների և/կամ ուղղակի պարտավորությունների յուրաքանչյուր տարվա հանրագումարը պայմանագրի իրականացման ժամկետի որևէ տարում կհանգեցնի ՊՄԳ պայմանական պարտավորությունների և/կամ ուղղակի պարտավորությունների թույլատրելի սահմանաչափերի գերազանցման: 3. Որոշելու համար՝ արդյոք ՊՄԳ պայմանական պարտավորությունների և/կամ ուղղակի պարտավորությունների թույլատրելի սահմանաչափը կգերազանցվի, հաշվի է առնվում հետևյալը. 1) սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո կնքված ՊՄԳ պայմանագրերի համաձայն իրականացվող ՊՄԳ ծրագրերը. 2) սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո ՊՄԳ ծրագրերը, որոնց վերաբերյալ ընդունվել է մասնավոր գործընկերոջ ընտրության ընթացակարգ անցկացնելու մասին որոշում: 9. Նախագիծը լրացվել է նոր 6-րդ հոդվածով հետևյալ բովանդակությամբ.	
--	--	--	--	--	--

				«Հոդված 6. Օրենքի 5-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «1. Կառավարության որոշմամբ սահմանվում են ՊՄԳ ծրագրերի շրջանակում մատուցվող հանրային ծառայությունների ոլորտները:»: 10. Նախագիծը լրացվել է նոր 8-րդ հոդվածով հետևյալ բովանդակությամբ. «Հոդված 8. Օրենքի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետը «պայմանական» բառից հետո լրացնել «և ուղղակի» բառերով, հետևյալ խմբագրությամբ. «2) ՊՄԳ ծրագրերը ենթարկում է ընթացիկ մշտադիտարկման պայմանական և ուղղակի պարտավորությունների տեսանկյունից. »: 11. Նախագիծը լրացվել է նոր 12-րդ հոդվածով հետևյալ բովանդակությամբ. «Հոդված 11. Օրենքի 11-րդ հոդվածի 1-ին մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «1. ՊՄԳ ծրագրի նախագիծը վերլուծության է ենթարկում լիազոր մարմինը, որից հետո լիազոր մարմինը եզրակացություն է տալիս ՊՄԳ ծրագրի՝ սույն օրենքի 4-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կետով և 2-րդ մասով սահմանված չափանիշներին համապատասխանության վերաբերյալ:»:	
--	--	--	--	--	--

3.		Նախագծի 7-րդ, 8-րդ, 9-րդ, 10-րդ, 11-րդ, 12-րդ, 13-րդ, 14-րդ, 15-րդ, 16-րդ, 17-րդ, 18-րդ և 19-րդ հոդվածներ		Հաշվի առնելով այն, որ Նախագիծը լրացվել է նոր 6-րդ, 8-րդ և 12-րդ հոդվածներով, Նախագծի 6-16-րդ հոդվածները համապատասխանաբար խմբագրվել և փոխարինվել են 7-19-րդ հոդվածներով:	
4.		Նախագծի 9-րդ հոդված, 2.1-2.4-րդ կետեր	Նախագծի 9-րդ հոդվածում «2.1-2.5-րդ կետերով» բառերն անհրաժեշտ է փոխարինել «2.1-2.4-րդ կետերով» բառերով:	Ընդունվել է Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է
5.		Նախագծի 11-րդ հոդվածի 2-րդ կետ	Նախագծի 11-րդ հոդվածի 2-րդ մասում «5-12-րդ մասեր» բառերն անհրաժեշտ է փոխարինել «5-13-րդ մասեր» բառերով:	Ընդունվել է Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է
6.		Նախագծի 11-րդ հոդվածի 7-րդ մասի 2-րդ կետ	Նախագծի 10-րդ հոդվածի 7-րդ մասի 2-րդ կետում կատարել խմբագրական փոփոխություններ	Ընդունվել է Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն, մասնավորապես՝ Նախագծի 10-րդ հոդվածի 7-րդ մասի 2-րդ կետի 2-րդ նախադասության մեջ «Սույն օրենքի 4-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետով նախատեսված» բառերը փոխարինվել են «Սույն օրենքի 4-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կետով նախատեսված» բառերով և «իսկ 4-րդ հոդվածի 1-ին մասի 5-րդ կետով նախատեսված չափանիշին» բառերը փոխարինվել են «իսկ 4-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետով նախատեսված չափանիշին» բառերով:	Ընդունվել է
7.		Նախագծի 14-րդ հոդված	Նախագծի 14-րդ հոդվածում «ընթացակարգեր» բառն անհրաժեշտ է փոխարինել «ընթացակարգերին» բառով, իսկ «ընթացակարգ» բառը՝ «ընթացակարգին» բառով:	Ընդունվել է Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է
8.		Նախագծի 15-րդ հոդվածով Օրենքում լրացվող նոր 14. 2-րդ հոդվածի 1-ին մաս	Նախագծի 15-րդ հոդվածի նոր լրացվող 14. 2-րդ հոդվածի 1-ին մասում կատարվել է մասնակի	Ընդունվել է Նախագծի 15-րդ հոդվածի նոր լրացվող 14. 2-րդ հոդվածի 1-ին	Ընդունվել է

			խմբագրում:	մասի 1-ին նախադասության «ՊՄԳ ընթացակարգով» բառերից հետո «դրանցով սահմանված կարգով» բառերը փոխարինվել են «կամ այլ իրավական ակտերով» բառերով:	
9.		Նախագծի 15-րդ հոդվածով Օրենքում լրացվող նոր 14.4-րդ հոդվածի 2-րդ մաս	Նախագծի 15-րդ հոդվածով Օրենքում լրացվող նոր 14.4-րդ հոդվածի 2-րդ մասում «պաշտոնական լեզուն կարող է լինել» բառերից հետո լրացնել «նաև» բառը:	Ընդունվել է Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է
10.		Նախագծի 15-րդ հոդվածով Օրենքում լրացվող նոր 14.5-րդ հոդված	Նախագծի 15-րդ հոդվածով Օրենքում լրացվող նոր 14.5-րդ հոդվածի կետերի և ենթակետերի համարակալումն անհրաժեշտ է վերանայել՝ համապատասխանեցնելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 14-րդ հոդվածի պահանջներին:	Ընդունվել է Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է
11.		Նախագծի 15-րդ հոդվածով Օրենքում լրացվող նոր 14.5-րդ հոդվածի 2-րդ մաս	Նախագծի 15-րդ հոդվածով Օրենքում լրացվող նոր 14.5-րդ հոդվածի 2-րդ մասում կատարել խմբագրական փոփոխություն:	Ընդունվել է Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն, մասնավորապես՝ «, որակավորման հրավերը հասանելի են անորոշ թվով անձանց» բառերը փոխարինվել են «, որակավորման հարցումը հրապարակային են և հասանելի:»:	Ընդունվել է
12.		Նախագծի 15-րդ հոդվածով Օրենքում լրացվող նոր 14. 8-րդ հոդվածի 5-րդ մաս	Նախագծի 15-րդ հոդվածի լրացվող նոր 14. 8-րդ հոդվածի 5-րդ մասում կատարվել են մասնակի խմբագրումներ:	Նախագծի 15-րդ հոդվածի լրացվող նոր 14. 8-րդ հոդվածի 5-րդ մասի նախադասության 1-ին հատվածի «Նախքան առաջարկ ներկայացնելու հրավերի՝ որակավորված հայտատուներին տրամադրումը» բառերը փոխարինվել են «Նախքան առաջարկի հարցման փուլը» բառերով:	

13.		Նախագծի 15-րդ հոդվածով Օրենքում լրացվող նոր 14.8-րդ հոդվածի 6-րդ մաս և 14.12-րդ հոդվածի 1-ին մաս	Նախագծի 15-րդ հոդվածով Օրենքում լրացվող նոր 14.8-րդ հոդվածի 6-րդ մասում նշված «մրցում հաղթող հայտատուն» բառերն անհրաժեշտ է վերանայել՝ նկատի ունենալով Նախագծի 3-րդ հոդվածով առաջարկվող կարգավորումը: Նույն դիտարկումը վերաբերելի է նաև Նախագծի 15-րդ հոդվածով Օրենքում լրացվող նոր 14.12-րդ հոդվածի 1-ին մասում նախատեսված «մրցույթ» բառին:	Ընդունվել է Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է
-----	--	--	--	---	-------------

14.		Նախագծի 4-րդ հոդվածի 6-րդ մասի 24. 6-րդ կետ, Նախագծի 11-րդ հոդվածի 10-րդ և 11-րդ մասեր, Նախագծի 15-րդ հոդվածով Օրենքում լրացվող նոր 14. 2-րդ հոդվածի 1-ին մաս, Նախագծի 15-րդ հոդվածով Օրենքում լրացվող նոր 14. 5-րդ հոդվածի 2-րդ, 3-րդ, 4-րդ և 6-րդ մասեր, Նախագծի 15-րդ հոդվածով Օրենքում լրացվող նոր 14-11-րդ հոդվածի 2-րդ մաս, Նախագծի 15-րդ հոդվածով Օրենքում լրացվող նոր 14. 12-րդ հոդվածի 1-ին մաս	«Պետություն-մասնավոր գործընկերության մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծում (այսուհետ՝ Նախագիծ) «Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն» բառերը փոխարինել «Կառավարություն» բառով՝ հիմք ընդունելով «Պետություն-մասնավոր գործընկերության մասին» օրենքում (այսուհետ նաեւ՝ Օրենք) կիրառված հասկացությունները և «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 15-րդ հոդվածի 2-րդ մասը:	Ընդունվել է: Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն, մասնավորապես՝ նշված հոդվածներում «Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն» բառերը փոխարինվել են «Կառավարություն» բառով:	Ընդունվել է
-----	--	---	---	--	--------------------

«Գնումների մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին» օրենքի նախագիծ

15.	ՀՀ կառավարություն	«Գնումների մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 2-րդ հոդված	«Գնումների մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 2-րդ հոդվածով «Գնումների մասին» օրենքի 3-րդ հոդվածի 4-րդ մասում նոր լրացվող 4-րդ կետի տեքստում «Պետություն-մասնավոր գործընկերության մասին» օրենքի կրճատ անվանման հիշատակումից առաջարկում ենք հանել «Հայաստանի Հանրապետության» բառերը՝ հիմք ընդունելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 18-րդ հոդվածի 3-րդ մասը՝ օրենքի կրճատ անվանումը հիշատակելիս դրանում նշվում է օրենքի վերնագիրը:	Ընդունվել է: Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է
«Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքում փոփոխություն կատարելու մասին» օրենքի նախագիծ					
16.	ՀՀ կառավարություն	Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքում փոփոխություն կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 1-ին հոդված	«Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքում փոփոխություն կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 1-ին հոդվածում Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի լրիվ անվանման հիշատակման մեջ առաջարկում ենք նշել նաեւ օրենքի հերթական համարը՝ ՀՕ-110-Ն՝ հիմք ընդունելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 18-րդ հոդվածի 3-րդ մասը՝ օրենքի լրիվ անվանումը հիշատակելիս հետևյալ հաջորդականությամբ ներառվում են օրենքի վերնագիրը, օրենքի ընդունման տարին, ամիսը (տառերով), ամսաթիվը, հերթական համարը և «օրենք» բառը:	Ընդունվել է: Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է

Անցումային դրույթներ

«Պետություն-մասնավոր գործընկերության մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին օրենքի և «Գնումների մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին» օրենքի նախագծերի

17.	ՀՀ կառավարություն	Նախագծի 15-րդ հոդվածով նոր խմբագրությամբ է շարադրվում Օրենքի՝ անցումային դրույթներին վերաբերող 30-րդ հոդվածը, ինչի արդյունքում նախատեսվում է հետևյալ կարգավորումը. «1. Սույն օրենքի դրույթները չեն տարածվում մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից հաստատված ներդրումային ծրագրերով իրականացվող կամ դրանց հիման վրա իրականացվելիք ՊՄԳ ծրագրերի նկատմամբ: Այդ ծրագրերի իրականացման կարգը և դրանց նկատմամբ կիրառելի պահանջները սահմանվում են Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից: 2. ՊՄԳ ընթացակարգի և ՊՄԳ պարտավորությունների թույլատրելի սահմանաչափի վերաբերյալ սահմանված կարգավորումներն ընդունվում են Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշումներով՝ սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ 180 օրացուցային օրվա ընթացքում:»: «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 14-րդ հոդվածի 2-րդ և 8-րդ մասերի համաձայն՝ օրենսդրական ակտերում նորմերը շարադրվում են հերթական համար ունեցող հոդվածների տեսքով, հոդվածի համարից առաջ գրվում է «Հոդված» բառը, օրենսդրական ակտի հոդվածները ունենում են վերնագրեր, բացառությամբ փոփոխություն կամ լրացում նախատեսող օրենսդրական ակտերի, հոդվածների վերնագրերը համապատասխանում են հոդվածների բովանդակությանը: Հիմք ընդունելով նշվածն՝ առաջարկում ենք Օրենքի 30-րդ հոդվածը նոր խմբագրությամբ շարադրելիս նախատեսել նաև հոդվածի հերթական համարը և վերնագիրը:	Ընդունվել է: 1. «Պետություն-մասնավոր գործընկերության մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին օրենքի նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն և Նախագծի Անցումային դրույթները շարադրվել են հետևյալ խմբագրությամբ. «Հոդված 16. Ուժը կորցրած ճանաչել օրենքի 30-րդ հոդվածի 2-րդ մասը: Հոդված 17. Անցումային դրույթներ 1. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը: 2. «Պետություն-մասնավոր գործընկերության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի և սույն օրենքի դրույթները չեն տարածվում մինչև «Պետություն-մասնավոր գործընկերության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքն ուժի մեջ մտնելը Կառավարության կողմից հաստատված ներդրումային ծրագրերով իրականացվող կամ դրանց հիման վրա իրականացվելիք ՊՄԳ ծրագրերի նկատմամբ: Այդ ծրագրերի իրականացման կարգը և դրանց նկատմամբ կիրառելի պահանջները սահմանվում են Կառավարության կողմից:	Ընդունվել է
18.		1. Նախագծի 15-րդ հոդվածով առաջարկվում է Օրենքի 30-րդ հոդվածը շարադրել նոր խմբագրությամբ: Այս առումով նկատի ունենալով այն հանգամանքը, որ Նախագծի 15-րդ հոդվածով նոր խմբագրությամբ է շարադրվում արդեն իսկ ընդունված և ուժի մեջ մտած իրավական ակտի, այն է՝ «Պետություն-մասնավոր գործընկերության մասին» օրենքի իրագործված անցումային դրույթը, Օրենքի 30-րդ հոդվածը՝ հիմք ընդունելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 13-րդ հոդվածում ամրագրված իրավակարգավորումները՝ առաջարկում ենք Նախագծի 15-րդ հոդվածով առաջարկվող կարգավորումը նախատեսել Նախագծի անցումային դրույթներում: Սույն դիտողությունը վերաբերելի է նաև «Գնումների մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի 4-րդ հոդվածում ամրագրված կարգավորմանը: Միևնույն ժամանակ, հարկ ենք համարում նշել, որ «Նորմատիվ		

		իրավական ակտերի մասին» օրենքի 13-րդ հոդվածի 5-րդ մասում ամրագրված կարգավորման համաձայն՝ եթե օրենսդրական ակտով (բացառությամբ Սահմանադրության) սահմանված նորմը կարող է կատարվել միայն այդ ակտով նախատեսված ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտի ընդունմամբ, կամ դրա կատարումն ուղղակիորեն պայմանավորված է ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտի ընդունմամբ, ապա օրենսդրական ակտի անցումային դրույթներով սահմանվում են նաև՝ օրենսդրական ակտի այն մասերը, որոնք գործելու են ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտն ուժի մեջ մտնելու պահից, ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտի ընդունման նախատեսվող ժամկետը:	3. ՊՄԳ ընթացակարգի և ՊՄԳ պարտավորությունների թույլատրելի սահմանաչափի վերաբերյալ «Պետություն-մասնավոր գործընկերության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով և սույն օրենքով սահմանված կարգավորումներն ընդունվում են Կառավարության որոշումներով՝ սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ 180 օրացուցային օրվա ընթացքում:	
19.		1. Նախագծի 15-րդ հոդվածով առաջարկվում է Օրենքի 30-րդ հոդվածը շարադրել նոր խմբագրությամբ: Այս առումով նկատի ունենալով այն հանգամանքը, որ Նախագծի 15-րդ հոդվածով նոր խմբագրությամբ է շարադրվում արդեն իսկ ընդունված և ուժի մեջ մտած իրավական ակտի, այն է՝ «Պետություն-մասնավոր գործընկերության մասին» օրենքի իրագործված անցումային դրույթը, Օրենքի 30-րդ հոդվածը՝ հիմք ընդունելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 13-րդ հոդվածում ամրագրված իրավակարգավորումները՝ առաջարկում ենք Նախագծի 15-րդ հոդվածով առաջարկվող կարգավորումը նախատեսել Նախագծի անցումային դրույթներում: Սույն դիտողությունը վերաբերելի է նաև «Գնումների մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի 4-րդ հոդվածում ամրագրված կարգավորմանը: Մինևսյն ժամանակ, հարկ ենք համարում նշել, որ «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 13-րդ հոդվածի 5-րդ մասում ամրագրված կարգավորման համաձայն՝ եթե օրենսդրական ակտով (բացառությամբ Սահմանադրության) սահմանված նորմը կարող է կատարվել միայն այդ ակտով նախատեսված ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտի ընդունմամբ, կամ դրա կատարումն ուղղակիորեն պայմանավորված է ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտի ընդունմամբ, ապա օրենսդրական ակտի անցումային դրույթներով սահմանվում են նաև՝ օրենսդրական ակտի այն մասերը, որոնք գործելու են ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտն ուժի մեջ մտնելու պահից, ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտի ընդունման նախատեսվող ժամկետը:	4. Սույն օրենքի՝ ՊՄԳ ընթացակարգին և ՊՄԳ պարտավորությունների թույլատրելի սահմանաչափի վերաբերյալ կարգավորումներին հղում պարունակող դրույթները գործում են համապատասխան կարգավորումներն ուժի մեջ մտնելու պահից:»: 2. «Գնումների մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 4-րդ հոդվածը շարադրվել է հետևյալ խմբագրությամբ. «Հոդված 4. Օրենքի 57-րդ հոդվածը լրացնել 4.1 մասով և շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «4.1. Սույն օրենքի դրույթները չեն տարածվում «Պետություն-մասնավոր գործընկերության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի ընդունումից մինչև նույն օրենքի ուժի մեջ մտնելը պետություն-մասնավոր գործընկերության շրջանակներում Հայաստանի Հանրապետության կողմից	
20.		«Պետություն-մասնավոր գործընկերության մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի (այսուհետ նաև՝ Նախագիծ) 15-րդ հոդվածով նոր խմբագրությամբ է շարադրվում «Պետություն-մասնավոր գործընկերության մասին» օրենքի (այսուհետ նաև՝ Օրենք) անցումային դրույթներին վերաբերող 30-րդ հոդվածը, ինչի արդյունքում նախատեսվում է հետևյալ կարգավորումը.		

		«1. Սույն օրենքի դրույթները չեն տարածվում մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից հաստատված ներդրումային ծրագրերով իրականացվող կամ դրանց հիման վրա իրականացվելիք ՊՄԳ ծրագրերի նկատմամբ: Այդ ծրագրերի իրականացման կարգը և դրանց նկատմամբ կիրառելի պահանջները սահմանվում են Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից: 2. ՊՄԳ ընթացակարգի և ՊՄԳ պարտավորությունների թույլատրելի սահմանաչափի վերաբերյալ սահմանված կարգավորումներն ընդունվում են Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշումներով՝ սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ 180 օրագուցային օրվա ընթացքում:»: «Գնումների մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 4-րդ հոդվածով «Գնումների մասին» օրենքի անցումային դրույթին վերաբերող 57-րդ հոդվածի 4-րդ մասը շարադրվում է նոր խմբագրությամբ. «4. Սույն օրենքի և «Գնումների մասին» Հայաստանի Հանրապետության 2010 թվականի դեկտեմբերի 22-ի ՀՕ-206-Ն օրենքի պահանջները չեն տարածվում մինչև 2020 թվականի դեկտեմբերի 31-ը պետություն-մասնավոր գործընկերության շրջանակներում պետության կնքած այն փոխըմբռնման հուշագրերով, նախնական պայմանագրերով և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից հաստատված ներդրումային ծրագրերով նախատեսված գործարքների վրա, որոնց վերաբերյալ վերջնական պայմանագրերը պետք է կնքվեն մինչև 2022 թվականի հունվարի 1-ը:»: Նախագծերի փաթեթով կատարվող փոփոխությունների վերաբերյալ հարկ է նշել հետևյալը. 1. «Գնումների մասին» օրենքի անցումային դրույթին վերաբերող 57-րդ հոդվածի 4-րդ մասը նախատեսում է հետևյալը. «4. Սույն օրենքի և «Գնումների մասին» Հայաստանի Հանրապետության 2010 թվականի դեկտեմբերի 22-ի ՀՕ-206-Ն օրենքի պահանջները չեն տարածվում մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը պետություն-մասնավոր գործընկերության շրջանակներում պետության կնքած այն փոխըմբռնման հուշագրերով և նախնական պայմանագրերով նախատեսված գործարքների վրա, որոնց վերաբերյալ վերջնական պայմանագրերը պետք է կնքվեն սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց երկու տարվա ընթացքում:»: «Պետություն-մասնավոր գործընկերության մասին» օրենքի անցումային դրույթներին վերաբերող 30-րդ հոդվածի համաձայն՝ «1. Սույն օրենքի դրույթները չեն տարածվում մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը հանրային և մասնավոր գործընկերների միջև կնքված ՊՄԳ պայմանագրերի և ՊՄԳ ծրագրերի մասով հայտարարված մրցույթների վրա: 2. Սույն օրենքի 4-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ և 7-րդ կետերով,	հաստատված ներդրումային ծրագրերով նախատեսված գործարքների վրա, որոնց վերաբերյալ վերջնական պայմանագրերը պետք է կնքվեն մինչև 2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ը:»:	
--	--	--	---	--

		2-րդ մասով, 5-րդ հոդվածի 1-ին մասով, 10-րդ հոդվածի 2-րդ և 4-րդ մասերով, 11-րդ հոդվածի 1-ին մասով, 12-րդ հոդվածի, 24-րդ հոդվածի 1-ին և 3-րդ մասերով, 25-րդ հոդվածի 2-րդ մասով, 26-րդ հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված կարգավորումներն ընդունվում են սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ 90 օրացուցային օրվա ընթացքում:»: Այսպիսով՝ «Գնումների մասին» ՀՕ-21-Ն օրենքը ընդունվել է 2016 թվականի դեկտեմբերի 16-ին և ուժի մեջ մտել 2017 թվականի ապրիլի 25-ին: ՝ «Գնումների մասին» օրենքի 57-րդ հոդվածի 4-րդ մասի համաձայն մինչև 2017 թվականի ապրիլի 25-ը պետություն-մասնավոր գործընկերության շրջանակներում պետության կնքած այն փոխըմբռնման հուշագրերով և նախնական պայմանագրերով նախատեսված գործարքների վրա, որոնց վերաբերյալ վերջնական պայմանագրերը պետք է կնքվեն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց երկու տարվա ընթացքում, չեն տարածվում «Գնումների մասին» 2016 թվականի դեկտեմբերի 16-ի ՀՕ-21-Ն օրենքի դրույթները: 2017 թվականի ապրիլի 25-ից հետո ծագած իրավահարաբերությունները, որոնք ենթակա էին կարգավորման «Գնումների մասին» օրենքով նախատեսված կարգավորումներով, իրացված և այդ պահին գործող օրենքին ենթադրյալ համապատասխան կարգավորված հարաբերություններ են: «Պետություն-մասնավոր գործընկերության մասին» օրենքի 30-րդ հոդվածի 2-րդ մասը արդեն իսկ իրացված անցումային դրույթ է: Միաժամանակ, հարկ է նկատել, որ Նախագծի 15-րդ հոդվածով նոր խմբագրությամբ շարադրվող հոդվածի 2-րդ մասում 180-օրյա ժամկետը չի ամնջվում Նախագծի ուժի մեջ մտնելու ժամկետին այլ արդեն իսկ ընդունված և ուժի մեջ մտած Օրենքի՝ ուժի մեջ մտնելու ժամկետ՝ 2020 թվականի հունվարի 1: 2. Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրության (այսուհետ նաև՝ Սահմանադրություն) մարդու և քաղաքացու հիմնական իրավունքներին և ազատություններին վերաբերող 2-րդ գլխի 74-րդ հոդվածի համաձայն՝ հիմնական իրավունքները և ազատությունները տարածվում են նաև իրավաբանական անձանց վրա այնքանով, որքանով այդ իրավունքները և ազատություններն իրենց էությամբ կիրառելի են դրանց նկատմամբ: Հիմնական իրավունքները և ազատությունները կարգավորելիս օրենքները սահմանում են այդ իրավունքների և ազատությունների արդյունավետ իրականացման համար անհրաժեշտ կազմակերպական կառուցակարգեր և ընթացակարգեր: Օրենքները որոշակիացնում են սահմանադրական իրավունքների իրականացման կարգը, սահմանում են լրացուցիչ երաշխիքներ դրանց համար: Օրենսդիր իշխանության դերը այս հարցում հատկապես կարևոր է, քանի որ մարդու իրավունքների ապահովման, պաշտպանության հետ կապված գրեթե բոլոր հարցերի կարգավորումը վերապահված է օրենքներին: Ընդ որում,	
--	--	--	--

		որպես կանոն, բացառապես օրենքներով են սահմանվում մարդու իրավունքներն իրականացնելու, պաշտպանելու պայմանները և կարգը, իրավունքների սահմանափակումները: Այս համատեքստում Սահմանադրությունը ամրագրում է հանրային իշխանության պարտականությունը, որը առաջին հերթին վերաբերում է օրենսդիր մարմնին. հիմնական իրավունքները և ազատությունները կարգավորելիս օրենքները պետք է սահմանեն դրանց արդյունավետ իրականացման համար անհրաժեշտ կազմակերպական կառուցակարգեր և ընթացակարգեր: Որպեսզի նորմատիվ կարգավորումը լինի արդյունավետ և ծառայի սահմանադրական հիմնական իրավունքների ամրագրմամբ հետապնդվող նպատակներին, այն պետք է ներառի մարդու հիմնական իրավունքների ու ազատությունների՝ 1) իրականացման սահմաններն ու եղանակները որոշելը, 2) սահմանափակման կանոնները, 3) իրացման տարբերակված ռեժիմները, 4) պաշտպանության և պահպանության ընթացակարգերը, 5) խախտման համար պատասխանատվության և հարկադրանքի այլ միջոցները, 6) խախտումների վերականգնման և պատճառված վնասի հատուցման ձևերի ու չափերի սահմանումը, 7) հնարավոր խախտումների կանխման և նախականիման միջոցների թվարկումը: Միայն օրենսդիր իշխանությունն է իրավասու որոշել սահմանափակումների <u>շրջանակներն ու բնույթը՝ որպես համընդհանուր պարտադիր վարքագծի կանոններ (ՍՂՈ–677, 7 փետրվարի, 2007 թ.)</u>: Սահմանադրության՝ օրինականության սկզբունքին վերաբերող 6-րդ հոդվածի համաձայն՝ <u>պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններն ու պաշտոնատար անձինք իրավասու են կատարելու միայն այնպիսի գործողություններ, որոնց համար լիազորված են Սահմանադրությամբ կամ օրենքներով, Սահմանադրության և օրենքների հիման վրա և դրանց իրականացումն ապահովելու նպատակով Սահմանադրությամբ նախատեսված մարմինները կարող են օրենքով լիազորվել ընդունելու ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտեր, լիազորող նորմերը պետք է համապատասխանեն <u>իրավական որոշակիության սկզբունքին</u>:</u> Սահմանադրության 79-րդ հոդվածի համաձայն՝ <u>հիմնական իրավունքները և ազատությունները սահմանափակելիս օրենքները պետք է սահմանեն այդ սահմանափակումների հիմքերը և ծավալը, լինեն բավարար չափով որոշակի, որպեսզի այդ իրավունքների և ազատությունների կրողները և հասցեատերերն ի վիճակի լինեն դրսևորելու համապատասխան վարքագիծ</u>: Հիմնական իրավունքների և ազատությունների	
--	--	--	--

		սահմանափակման համար ընտրված միջոցները պետք է պիտանի և անհրաժեշտ լինեն Սահմանադրությամբ սահմանված նպատակին հասնելու համար: Սահմանափակման համար ընտրված միջոցները պետք է համարժեք լինեն սահմանափակվող հիմնական իրավունքի և ազատության նշանակությանը: Սահմանադրության՝ վերը նշված դրույթների ուսումնասիրությունից բխում է, որ բոլոր դեպքերում ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց իրավունքը կամ իրավունքի սահմանափակումը կարող է նախատեսված լինել կամ Սահմանադրությամբ, կամ օրենքով, կամ միջազգային պայմանագրով, այլ ոչ թե այլ իրավական ակտով: Այլ նորմատիվ, ինչպես նաև անհատական իրավական ակտերով չեն կարող ամրագրվել կամ սահմանվել իրավունքներ կամ իրավունքի սահմանափակումներ (ՍԴՈ-1137, 4 փետրվարի, 2014 թ.): Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանի կողմից ձևավորված նախադեպային իրավունքի համաձայն՝ օրենքը պետք է ձևակերպված լինի բավարար հստակությամբ, ինչը հնարավորություն կտա ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ողջամտորեն կանխատեսել իրենց վարքագծի իրավական հետևանքները: Օրենքը պետք է օժտված լինի իրավունքի գերակայությունից բխող այնպիսի որակական հատկանիշներով, ինչպիսիք են հասանելիությունը և կանխատեսելիությունը: Բացի այդ, օրենքը պետք է ձևակերպվի այնպես, որ մասնավոր անձինք օժտված լինեն հանրային իշխանության <u>կամայական միջամտությունների դեմ արդյունավետ պաշտպանության</u> <u>հնարավորությամբ</u> (տե՛ս Olsson v. Sweden (No. 1), (10465/83) գործով Եվրոպական դատարանի 24.03.1988 թվականի վճիռը, կետ 61): Իրավական որոշակիության սկզբունքի կապակցությամբ Սահմանադրական դատարանն իր մի շարք որոշումներում արձանագրել է, որ որևէ իրավական նորմ չի կարող համարվել «օրենք» եթե ձևակերպված չէ բավարար աստիճանի հստակությամբ, որը թույլ կտա քաղաքացուն դրա հետ համատեղելու իր վարքագիծը (ՍԴՈ-630), վերջինս պետք է լինի բավականաչափ մատչելի իրավունքի սուբյեկտները պետք է համապատասխան հանգամանքներում հնարավորություն ունենան կողմնորոշվելու՝ թե տվյալ դեպքում ինչ իրավական նորմեր են կիրառվում (ՍԴՈ-753): Ըստ Սահմանադրական դատարանի՝ իրավական որոշակիության ապահովման տեսանկյունից օրենսդրության մեջ օգտագործվող հասկացությունները պետք է լինեն հստակ, որոշակի և չհանգեցնեն տարաբնույթ մեկնաբանությունների կամ շփոթության (տե՛ս Սահմանադրական դատարանի 02.12.2014 թվականի թիվ ՍԴՈ-1176 որոշումը): Բացի դրանից, իրավական որոշակիության սկզբունքը, լինելով իրավական պետության հիմնարար սկզբունքներից մեկը,	
--	--	---	--

		ենթադրում է նաև, որ իրավահարաբերությունների բոլոր սուբյեկտների, այդ թվում՝ իշխանության կրողի գործողությունները <u>պետք է լինեն կանխատեսելի ու իրավաչափ</u> (տե՛ս Սահմանադրական դատարանի 09.06.2015 թվականի թիվ ՍԴՈ-1213 որոշումը): Իրավական որոշակիության, իրավական անվտանգության և օրինական ակնկալիքների իրավունքի պաշտպանության սկզբունքները հանդիսանում են իրավական պետության ու իրավունքի գերակայության երաշխավորման անբաժանելի տարրերը: Առավել ևս իրավունքի գերակայության սկզբունքի որդեգրման շրջանակներում <u>օրենքում ամրագրված իրավակարգավորումները պետք է անձի համար կանխատեսելի դառնան իր իրավաչափ ակնկալիքները</u>: Իրավակարգավորումների և իրավակիրառ պրակտիկայի հիմքում պետք է դրվի այն հիմնարար մոտեցումը, որ <u>օրինական ակնկալիքների իրավունքի պաշտպանության սկզբունքը</u> հանդիսանում է իրավական պետության ու իրավունքի գերակայության երաշխավորման անբաժանելի մասը: Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրական դատարանն իր 2012թ. դեկտեմբերի 14-ի ՍԴՈ-1061 որոշման մեջ արձանագրել է. «8. Սահմանադրական դատարանն իր՝ ՍԴՈ-649, ՍԴՈ-723, ՍԴՈ-758, ՍԴՈ-881, ՍԴՈ-1000 որոշումներում արտահայտած իրավական դիրքորոշումներով բազմիցս արձանագրել է անձի իրավական վիճակը վատթարացնող օրենքին և այլ իրավական ակտերին հետադարձ ուժ հաղորդելու անթույլատրելիությունը, կարևորելով, որ անձի իրավական վիճակը վատթարացնող նորմերի հետադարձ ուժի արգելման սկզբունքը՝ իրավական անվտանգության սկզբունքի հետ մեկտեղ, կոչված է ապահովելու լեզիտիմ ակնկալիքների հանդեպ հարգանքը» (ՍԴՈ-1326): Այսպիսով՝ իրավական պետության կարևորագույն հատկանիշներից է իրավունքի գերակայությունը, որի ապահովման գլխավոր պահանջներից են իրավական որոշակիության սկզբունքը, իրավահարաբերությունների կարգավորումը բացառապես այնպիսի օրենքներով, որոնք համապատասխանում են որակական որոշակի հատկանիշների՝ հստակ են, կանխատեսելի, մատչելի: Իրավական որոշակիության սկզբունքին անհրաժեշտ է, որպեսզի համապատասխան հարաբերությունների մասնակիցները ողջամիտ սահմաններում ի վիճակի լինեն կանխատեսել իրենց վարքագծի հետևանքները և վստահ լինեն ինչպես իրենց պաշտոնապես ճանաչված կարգավիճակի անփոփոխելիության, այնպես էլ ձեռք բերված իրավունքների և պարտավորությունների հարցում: Նշվածի համատեքստում անհրաժեշտ ենք համարում անդրադառնալ նաև օրենքների և այլ իրավական ակտերի հետադարձ ուժի հարցին: Սահմանադրության 73-րդ հոդվածի	
--	--	---	--

համաձայն՝ անձի իրավական վիճակը վատթարացնող օրենքները և այլ իրավական ակտերը հետադարձ ուժ չունեն, անձի իրավական վիճակը բարելավող օրենքները և այլ իրավական ակտերը հետադարձ ուժ ունեն, եթե դա նախատեսված է այդ ակտերով:

«Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 28-րդ հոդվածի համաձայն՝ «1. Նորմատիվ իրավական ակտի գործողությունը տարածվում է դրա ուժի մեջ մտնելուց հետո գործող հարաբերությունների վրա, եթե այլ բան նախատեսված չէ Սահմանադրությամբ, օրենքով կամ տվյալ նորմատիվ իրավական ակտով:

2. Սահմանադրության 73-րդ հոդվածին համապատասխան՝ անձի իրավական վիճակը վատթարացնող օրենքները և այլ իրավական ակտերը հետադարձ ուժ չունեն, իսկ անձի իրավական վիճակը բարելավող օրենքները և այլ իրավական ակտերը հետադարձ ուժ ունեն, եթե դա նախատեսված է այդ ակտերով:

(...)

4. Ուժը կորցրած նորմատիվ իրավական ակտի կամ դրա մասի գործողությունը տարածվում է մինչև դրա ուժը կորցնելու օրը գործող հարաբերությունների վրա, եթե օրենքով կամ ակտն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին նորմատիվ իրավական ակտով այլ բան նախատեսված չէ:»:

Սահմանադրությամբ՝ ժամանակի մեջ իրավական ակտերի գործողության կանոնակարգումը հիմնվում է այն տրամաբանության վրա, որ իրավական ակտերի հետադարձ ուժով գործողության մերժումն ընդհանուր կանոն է, իսկ այդ ակտերի հետադարձ ուժով գործողության հնարավորությունը՝ բացառություն ընդհանուր կանոնից: Այս մոտեցումը բխում է իրավական որոշակիության, օրենսդրության նկատմամբ լեգիտիմ ակնկալիքների, մարդու իրավունքների երաշխավորման, իրավակիրառ մարմինների կողմից կամայականությունների կանխարգելման նկատառումներից (ՄԴՈ-1000, 29 նոյեմբերի, 2011 թ.):

Անձի իրավական վիճակը վատթարացնող նորմերի հետադարձ ուժի մերժման սկզբունքը հանդիսանում է պետական իշխանության նկատմամբ վստահության և իրավական պետության սկզբունքների կարևոր բաղադրատարրերից մեկը: Այդ սկզբունքը միաժամանակ հանդես է գալիս որպես իրավական որոշակիության սկզբունքի ապահովման կարևոր երաշխիք: Օրենքի հետադարձ ուժի մերժման սկզբունքից բխում է այն արգելքը, համաձայն որի՝ անթույլատրելի է այն իրավունքների սահմանափակումը կամ վերացումը, որոնք ամրագրվել են նախկինում գործող նորմերի հիման վրա: Նման պարտավորություն է նաև ստանձնել Հայաստանի Հանրապետությունը մի շարք միջազգային պայմանագրերով (ՄԴՈ-723, 15 հունվարի, 2008 թ.): Օրենքի դրույթների հետադարձ կիրառման առնչությամբ սահմանադրական դատարանն արձանագրել է, որ հետադարձ ուժի արգելման սկզբունքը

		վերաբերելի է միմիայն այն դեպքերին, երբ օրենքի փոփոխման պատճառով անձի, ով գտնվում է արդեն իսկ օրենքով կարգավորված հարաբերությունների մեջ, ունի որոշակի իրավունքներ և պարտականություններ, իրավական վիճակը վատթարանում է, նա զրկվում է իրավունքներից կամ սահմանափակվում է այդ իրավահարաբերությունների ուժով նրա իրավունքի իրացումը (ՄԴՈ-1224, 7 հուլիսի, 2015 թ.): Օրինաստեղծ գործունեության խնդիրն է ապահովել Սահմանադրությամբ նախատեսված իրավունքների ու ազատությունների երաշխավորված և համալիր իրացումը՝ որպես իրավունքի գերակայության, իրավական պետության կայացման ու զարգացման անհրաժեշտ նախապայման: Մասնավորապես, իրավակարգավորման ձևերի ու միջոցների ընտրությունը, դրանցով անձանց իրավունքների գործադրման առավել արդյունավետ երաշխիքներ ստեղծելու օրինաչափ նպատակ հետապնդելը չեն կարող իրացվել ի հաշիվ սահմանադրաիրավական որևէ նորմի ու սկզբունքի անտեսման: Իրավունքի գերակայության սկզբունքից ելնելով, ինչպես նաև օրենսդրական տեխնիկայի տեսանկյունից անհրաժեշտ է իրավական ակտի փոփոխության կամ լրացման արդյունքում նոր իրավակարգավորումները <u>ժամանակի մեջ և անձանց նկատմամբ գործողության մեջ դնելու հստակ կանոնների պահպանումը</u>՝ նրանց իրավունքների իրացման իրավաչափ պայմանների երաշխավորման նպատակով: Դա առավել ևս կարևոր է այն դեպքերում, երբ խնդիրն առնչվում է հնարավոր փոփոխությունների արդյունքում անձի իրավունքների իրացման պայմանների խստացմանը (ՄԴՈ-1061, 14 դեկտեմբերի, 2012 թ.): Այս կապակցությամբ սահմանադրական դատարանն արձանագրել է, որ օրենսդրությունն ստատիկ երևույթ չէ, այն կարող է և պետք է ենթարկվի դինամիկ փոփոխության՝ մշտապես կատարելագործվելով տնտեսական զարգացմանը, տեղի ունեցող միջազգային ինտեգրման գործընթացներին, հասարակական հարաբերությունների վերափոխմանն ու մի շարք այլ գործոններին համահունչ: Միևնույն ժամանակ, սահմանադրական դատարանը կարևորել է օրենսդրական փոփոխությունների գործընթացի կայունությունն ու ներդաշնակությունը, օրենքների փոփոխման հիմնավորվածությունն ու օբյեկտիվ անհրաժեշտությունը, ինչը հնարավորություն է ընձեռում իրավունքի սուբյեկտին իրենց վարքագիծը համապատասխանեցնել փոփոխվող օրենսդրական նորմերին՝ թույլ չտալով իրավակիրառ մարմինների կողմից ցուցաբերված <u>սուբյեկտիվիզմի դրսևորում և հալեցողության ընդլայնում</u>: Մասնավորապես, սահմանադրական դատարանը կարևորում է իրավական դրույթների փոփոխության, լրացման համատեքստում օրենսդրական նորմերի հստակության ու որոշակիության ապահովումը (ՄԴՈ-1176, 2 դեկտեմբերի, 2014 թ.):	
--	--	---	--

		3. «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի նորմատիվ իրավական ակտի կառուցվածքին վերաբերող 13-րդ հոդվածի համաձայն՝ «(...)4. Նորմատիվ իրավական ակտն ունենում է անցումային դրույթներ, եթե՝ 1) նորմատիվ իրավական ակտը լրիվ գործողության մեջ դնելու համար պահանջվում են ժամկետներ կամ որոշակի պայմաններ, կամ 2) որոշակի ժամկետների (սահմանափակ ժամանակահատվածի) կամ նորմատիվ իրավական ակտի հիմնական մասով սահմանված պայմանների համար անհրաժեշտ է սահմանել իրավական ակտի հիմնական մասով սահմանված նորմերից տարբերվող այլ նորմեր, կամ 3) նորմատիվ իրավական ակտի հիմնական մասով սահմանված նորմերի ուժի մեջ մտնելուց հետո անհրաժեշտ է սահմանել ըստ որոշակի անձանց շրջանակի կամ տարածքի՝ ակտի հիմնական մասով սահմանված նորմերի գործողության համար այլ նորմեր։ 5. Եթե օրենսդրական ակտով (բացառությամբ Սահմանադրության) սահմանված նորմը կարող է կատարվել միայն այդ ակտով նախատեսված ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտի ընդունմամբ, կամ դրա կատարումն ուղղակիորեն պայմանավորված է ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտի ընդունմամբ, ապա օրենսդրական ակտի անցումային դրույթներով սահմանվում են նաև՝ 1) օրենսդրական ակտի այն մասերը, որոնք գործելու են ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտն ուժի մեջ մտնելու պահից. 2) ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտի ընդունման նախատեսվող ժամկետը։ 6. Նորմատիվ իրավական ակտը պարունակում է անցումային դրույթներ, եթե անձի <u>իրավական վիճակը բարելավող նորմատիվ իրավական ակտին նախատեսվում է տալ հետադարձ ուժ, կամ անձի իրավական վիճակը բարելավող իրավական ակտին հետադարձ ուժ տալու համար անհրաժեշտ է սահմանել համապատասխան նորմեր</u>։ Այս դեպքում նորմատիվ իրավական ակտի անցումային դրույթներով սահմանվում են՝ 1) նորմատիվ իրավական ակտը կամ դրա այն մասերը, որոնց տրվում է հետադարձ ուժ. 2) հետադարձ ուժ տալու իրավակարգավորումների (ժամկետների, պայմանների, անձանց շրջանակի) համար անհրաժեշտ համապատասխան նորմեր։ 7. Նորմատիվ իրավական ակտի եզրափակիչ մասը և անցումային դրույթները կարող են շարադրվել առանձին գլուխների կամ հոդվածների կամ կետերի ձևով՝ սույն օրենքով սահմանված կարգով։ (...)»։		
--	--	---	--	--

		4. Հիմք ընդունելով սույն եզրակացության նախորդող կետերում մեջբերված իրավական դրույթները և դիրքորոշումները, ինչպես նաև կատարված դիտարկումները՝ հանգում ենք հետևյալին. ▪ «Գնումների մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 4-րդ հոդվածով «Գնումների մասին» օրենքի անցումային դրույթին վերաբերող 57-րդ հոդվածի 4-րդ մասը նոր խմբագրությամբ շարադրելիս պետք է հաշվի առնել դրույթի իրացված լինելու աստիճանը, մասնավորապես՝ 2017 թվականի ապրիլի 25-ից հետո ծագած իրավահարաբերությունների վրա արդեն իսկ տարածվել և կիրառվել են «Գնումների մասին» օրենքի կարգավորումները: Հետևաբար՝ մինչև 2020 թվականի դեկտեմբերի 31-ը որոշակի շրջանակի գործարքների վրա օրենքի ուժը չտարածելու կարգավորումը չի կարող նախատեսվել իրավական տեխնիկայի կանոնների և արդեն իսկ իրացված հարաբերությունների հետադարձ կարգավորման անհնարինության տրամաբանության տեսանկյունից: ▪ «Գնումների մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին» օրենքի նախագծում բացակայում են դրանով կատարվող փոփոխությունների և լրացման արդյունքում նախատեսվող կարգավորումների իրացման վերաբերյալ անցումային դրույթները: Մասնավորապես՝ առկա չեն մինչ փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին օրենքի ուժի մեջ մտնելը ծագած, սակայն դեռևս ավարտին չհասած գործընթացների վերաբերյալ առանձնահատուկ կարգավորումներ, որոնք հնարավորություն կտան ապահովելու այդ գործընթացների ավարտը՝ որոշակիության, օրինականության, անձի իրավական վիճակը վատթարացնող նորմերի հետադարձ ուժի մերժման սահմանադրական սկզբունքների և անձի լեգիտիմ ակնկալիքների հանդեպ հարգանքի պահպանմամբ: ▪ «Պետություն-մասնավոր գործընկերության մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 15-րդ հոդվածով «Պետություն-մասնավոր գործընկերության մասին» օրենքի նոր խմբագրությամբ շարադրվող 30-րդ հոդվածում առկա կարգավորումը, որի համաձայն՝ <i>մինչև Օրենքն ուժի մեջ մտնելը Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից հաստատված ներդրումային ծրագրերով իրականացվող կամ դրանց հիման վրա իրականացվելիք ՊՄԳ ծրագրերի իրականացման կարգը և դրանց նկատմամբ կիրառելի պահանջները սահմանվում են Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից</i>, լրացնում է «Գնումների մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 4-րդ հոդվածով՝ «Գնումների մասին» օրենքի 57-րդ հոդվածի նոր խմբագրությամբ շարադրվող 4-րդ մասի կարգավորմանը՝ նախատեսելով, որ այն հարաբերությունները, որոնց վրա այլևս չեն տարածվելու «Գնումների մասին» օրենքի կարգավորումները,		
--	--	--	--	--

		ենթակա են կարգավորման ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտով: Սույն կարգավորման վերաբերյալ կիրառելի է նույն նկատառումը՝ դրույթը նոր խմբագրությամբ շարադրելիս պետք է հաշվի առնել դրույթի իրացված լինելու աստիճանը: ▪ Նախագծի 15-րդ հոդվածով Օրենքի նոր խմբագրությամբ շարադրվող 30-րդ հոդվածում առկա կարգավորումը, որով Կառավարությունը լիազորվում է ՊՄԳ ծրագրերի իրականացման կարգը և դրանց նկատմամբ կիրառելի պահանջները սահմանելուն, չի բավարարում իրավական որոշակիության և օրինականության սահմանադրական սկզբունքներին: Մասնավորապես՝ անձանց իրավունքը կամ իրավունքի սահմանափակումը կարող է նախատեսված լինել կամ <u>Սահմանադրությամբ, կամ օրենքով, կամ միջազգային պայմանագրով</u>, այլ ոչ թե այլ իրավական ակտով: Այլ նորմատիվ, ինչպես նաև անհատական իրավական ակտերով չեն կարող ամրագրվել կամ սահմանվել իրավունքներ կամ իրավունքի սահմանափակումներ: Տվյալ իրավիճակում ՊՄԳ ծրագրերի իրականացման գործընթացում անձանց իրավունքների սահմանափակման հիմքերը և ծավալը նախատեսված չեն <u>օրենսդրական</u> մակարդակում: ▪ «Պետություն-մասնավոր գործընկերության մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծում բացակայում են դրանով նախատեսված ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերի ընդունման նախատեսվող ժամկետների, ինչպես նաև օրենսդրական ակտի՝ ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերի ուժի մեջ մտնելու պահից գործող մասերի վերաբերյալ անցումային դրույթները: Հիմք ընդունելով վերոգրյալը՝ կարծում ենք, անհրաժեշտ է ապահովել իրավական ակտերի փոփոխության և լրացման արդյունքում նոր իրավակարգավորումները <u>ժամանակի մեջ և անձանց նկատմամբ գործողության մեջ դնելու հստակ կանոնների պահպանումը</u>՝ նրանց իրավունքների իրացման իրավաչափ պայմանների երաշխավորման նպատակով:	
--	--	--	--